

INFORMACJA

Z DZIAŁALNOŚCI KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

W 2009 ROKU

Warszawa, maj 2010 r.

I. Ogólna charakterystyka i najważniejsze zadania Krajowej Rady Sądownictwa¹.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku ustanowiła Krajową Radę Sądownictwa strażnikiem niezależności sądów i niezawisłości sędziów wyposażając ją w podstawowy instrument pozwalający na skuteczne wypełnianie tego zadania w postaci możliwości wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem w sprawie zgodności z Konstytucją aktów normatywnych w zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Artykuły 186² i 187³ Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej odnoszące się do Krajowej Rady Sądownictwa znajdują się w rozdziale VIII zatytułowanym „Sądy i Trybunały” co niewątpliwie sytuuje Radę w grupie organów władzy sądowniczej mimo, że w świetle art. 175 ust. 1 nie jest ona organem wymiaru sprawiedliwości.

Zadania Krajowej Rady Sądownictwa określone w ustawie z dnia 27 lipca 2001 roku o Krajowej Radzie Sądownictwa w kolejnych latach ulegały rozszerzeniu⁴. Do najważniejszych należą: rozpatrywanie i ocena kandydatur do pełnienia urzędu sędziowskiego na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz na stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, w wojewódzkich sądach administracyjnych i w sądach wojskowych, przedstawianie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie sędziów w wymienionych sądach, rozpatrywanie wniosków o przeniesienie sędziego w stan spoczynku oraz rozpatrywanie wystąpień sędziów w stanie spoczynku o powrót na stanowisko sędziowskie, wybór rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych, wyrażanie opinii w sprawie powołania i odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu powszechnego albo sądu wojskowego, czuwanie nad przestrzeganiem - uchwalonych przez Radę w dniu 19 lutego 2003 roku w postaci zbioru - zasad etyki zawodowej sędziów, opiniowanie projektów aktów prawnych w sprawach wynagrodzeń sędziowskich, opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów, możliwość zarządzenia przeprowadzenia wizytacji sądu lub jego jednostki organizacyjnej, lustracji działalności sądu w określonym zakresie oraz lustracji pracy sędziego, którego indywidualna sprawa podlega rozpatrzeniu przez Radę.

W 2008 roku Sejm odrzucił w pierwszym czytaniu prezydencki projekt ustawy przewidujący utworzenie w sądach rejonowych stanowiska sędziego grodzkiego, który Rada zaopiniowała pozytywnie (z kilkoma krytycznymi uwagami)⁵, jako zbieżny w zasadniczej części z jej stanowiskiem z dnia 13 marca 2008 roku, w którym przedstawiła własną propozycję

¹ Dokumenty Krajowej Rady Sądownictwa powołane w sprawozdaniu zamieszczone są na stronie internetowej www.krs.pl

² Art. 186.

1. Krajowa Rada Sądownictwa stoi na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów.
2. Krajowa Rada Sądownictwa może wystąpić do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem w sprawie zgodności z Konstytucją aktów normatywnych w zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów.

³ Art. 187.

1. Krajowa Rada Sądownictwa składa się z:
  - 1) Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Ministra Sprawiedliwości, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego i osoby powołanej przez Prezydenta Rzeczypospolitej,
  - 2) piętnastu członków wybranych spośród sędziów Sądu Najwyższego, sądów powszechnych, sądów administracyjnych i sądów wojskowych,
  - 3) czterech członków wybranych przez Sejm spośród posłów oraz dwóch członków wybranych przez Senat spośród senatorów.
2. Krajowa Rada Sądownictwa wybiera spośród swoich członków przewodniczącego i dwóch wiceprzewodniczących.
3. Kadencja wybranych członków Krajowej Rady Sądownictwa trwa cztery lata.
4. Ustrój, zakres działania i tryb pracy Krajowej Rady Sądownictwa oraz sposób wyboru jej członków określa ustawa.

⁴ Art. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (tekst jednolity ogłoszony w obwieszczeniu Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 grudnia 2009 r. (Dz.U. z 2010 r. Nr 11, poz. 67).

⁵ Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 lipca 2008 r. w przedmiocie prezydenckiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz innych ustaw.

wyrażoną w formie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw. Pomimo działań i wysiłków Krajowej Rady Sądownictwa, do końca 2008 roku nie uchwalono zmian w tej ustawie. Drogi dojścia do zawodu sędziego określono dopiero w ustawie o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury⁶, która – po odrzuceniu przez Sejm weta Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – weszła w życie w dniu 4 marca 2009 roku, a w części istotnych dla sądownictwa powszechnego i wojskowego przepisów – w dniu 5 maja 2009 roku.

Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 roku o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury w zakresie dotyczącym zmian w obowiązujących przepisach, znowelizowała ustawę z dnia 27 lipca 2001 roku o Krajowej Radzie Sądownictwa w ten sposób, że dotychczasowe kompetencje Rady określone w art. 2 ust. 2 zostały poszerzone o uprawnienie do wyrażania opinii o programach szkolenia na aplikacji ogólnej i sędziowskiej oraz zakresie i sposobie przeprowadzania egzaminów sędziowskich. Krajowa Rada Sądownictwa nie uzyskała natomiast żadnych uprawnień do opiniowania programów działalności szkoleniowej dotyczącej sędziów, referendarzy, asystentów i urzędników sądowych.

W dniu 9 października 2009 roku Prezydent RP Lech Kaczyński spotkał się z członkami Krajowej Rady Sądownictwa. Omówiono ideę zwołania „okrągłego stołu” przedstawicieli władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej, model kariery sędziowskiej z uwzględnieniem awansu poziomego oraz problemy ustrojowe związane z wymiarem sprawiedliwości. Poruszono też kwestie związane z projektowanym rozdzieleniem funkcji Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego. Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 9 października 2009 roku o zmianie ustawy o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw⁷, pierwszego powołania Prokuratora Generalnego miał dokonać Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej spośród dwóch kandydatów zgłoszonych przez Krajową Radę Sądownictwa. W następnych kadencjach zgodnie z ustawą z dnia 20 czerwca 1985 roku o prokuraturze, Krajowa Rada Sądownictwa i Krajowa Rada Prokuratury będą zgłaszały po jednym kandydacie na Prokuratora Generalnego⁸.

Rada zwołała dodatkowe posiedzenie w dniu 23 października 2009 roku, na którym uchwaliła regulamin wyboru kandydatów na stanowisko Prokuratora Generalnego⁹, zgodnie z którym osoby mające zamiar ubiegać się o stanowisko Prokuratora Generalnego zgłoszenia składały do 30 listopada 2009 roku. Zgłoszenia złożyło 16 kandydatów.

II. Priorytetowe cele Krajowej Rady Sądownictwa.

1. Podstawowym i najważniejszym zadaniem Krajowej Rady Sądownictwa jest dbałość o dobór najlepszych kandydatów do powołania na stanowiska sędziowskie.

Realizując swoją ustawową kompetencję wynikającą z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku o Krajowej Radzie Sądownictwa polegającą na rozpatrywaniu i ocenie kandydatów do pełnienia urzędu sędziego, Rada w stanowisku z dnia 13 lutego 2009 roku¹⁰ określi-

⁶ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz.U. Nr 26, poz. 157).

⁷ Ustawa z dnia 9 października 2009 r. o zmianie ustawy o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 178, poz. 1375).

⁸ Art. 10a. pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz.U. z 2008 r. Nr 7, poz. 39 ze zm.).

⁹ **Uchwała Nr 751/2009 Krajowej Rady Sądownictwa** z dnia 23 października 2009 r. w sprawie Regulaminu wyboru kandydatów na stanowisko Prokuratora Generalnego.

¹⁰ **Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa** z dnia 13 lutego 2009 r. w sprawie informacji jakie Krajowa Rada Sądownictwa powinna otrzymać przed opiniowaniem wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego.

ła jakie informacje powinna otrzymywać przed opiniowaniem wniosków tym zakresie. W związku z pretendowaniem do urzędu sędziego osób nieposiadających praktyki zawodowej w sądzie, Rada uznała, iż wnikliwa, pełna i rzetelna analiza kwalifikacji kandydatów, którzy stają do konkursu oraz konieczność zachowania zasady równości wymaga przedstawienia pełnej dokumentacji obrazującej dotychczasowy przebieg pracy zawodowej kandydata z uwzględnieniem akt osobowych z dotychczasowych miejsc pracy, jak również pełnej dokumentacji dotyczącej innej niż stosunek pracy aktywności zawodowej kandydata obejmującej okres nabywania uprawnień do zgłoszenia się na wolne stanowisko sędziowskie.

W 2009 roku Rada rozpatrywała wnioski o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, wnioski sędziów o powołanie na wyższe stanowiska sędziowskie oraz wnioski sędziów o tzw. awans poziomy tj. o powołanie na stanowisko sędziego sądu okręgowego w sądzie rejonowym i sędziego sądu apelacyjnego w sądzie okręgowym - zgodnie z ustawą z dnia 29 czerwca 2007 roku¹¹ przewidującą możliwość składania (w okresie od 1 lipca 2008 roku do 21 stycznia 2009 roku) wniosków przez sędziów, z odpowiednio długim stażem sędziowskim oraz spełniających inne kryteria. Przepisy powołanej ustawy, mimo uchylenia ich z dniem 22 stycznia 2009 roku ustawą z dnia 19 grudnia 2008 roku¹², obowiązywały Krajową Radę Sądownictwa do rozpoznawania wszystkich wniosków o „awans poziomy”.

Przed podjęciem uchwał w sprawach osobowych Rada przeprowadziła 31 rozmów, na które zostali zaproszeni kandydaci do pełnienia urzędu sędziego wraz z prezesami sądów lub sędziami wizytatorami. Przy rozpoznawaniu zgłoszenia jednego z kandydatów zwrócono się o przeprowadzenie ponownej lustracji pracy, a w sprawie kandydującego na stanowisko sędziowskie prokuratora zdecydowano o przeprowadzeniu lustracji przez członka Krajowej Rady Sądownictwa.

Rada podjęła uchwały: o przedstawieniu Prezydentowi RP wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego w stosunku do 1136 osób, o odmowie objęcia wnioskiem o powołanie wobec 411 osób i o umorzeniu postępowania wobec 63 osób.

Uchwały dotyczące przedstawienia Prezydentowi RP wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w sądzie rejonowym i sędziego sądu apelacyjnego w sądzie okręgowym (tzw. awanse poziome) Rada podjęła w stosunku do 785 osób, o odmowie objęcia wnioskiem o powołanie wobec 47 osób, a o umorzeniu postępowania w tym przedmiocie wobec 16 osób.

W następstwie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 maja 2008 roku¹³, w którym orzekł on niezgodność z Konstytucją art. 13 ust. 2 zdania drugiego ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku o Krajowej Radzie Sądownictwa w zakresie, w jakim dotyczy art. 2 ust. 1 pkt 3 w zw. z pkt. 2 tej ustawy został wyeliminowany przepis ustawy wykluczający możliwość wniesienia (przez zainteresowanego kandydata na sędziego) odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa odmawiającej przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie go do peł-

---

¹¹ Ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 136, poz. 959).

¹² Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 1 z 2009 r., poz.4).

¹³ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 maja 2008 r. sygn. akt SK 57/06.

nienia urzędu na stanowisku sędziego. W 2009 roku wniesiono 31 odwołań od uchwał Rady. W wyniku ich rozpoznania Sąd Najwyższy uchylił 5 uchwał, 19 odwołań oddalił, 3 odrzucił i 1 postępowanie umorzył. Trzy odwołania pozostały do rozpoznania.

Krajowa Rada Sądownictwa podjęła również uchwały o przeniesieniu sędziego w stan spoczynku w stosunku do 24 sędziów, wobec 2 sędziów uchwały o odmowie przeniesienia w stan spoczynku a wobec 4 - uchwały o odroczeniu wniosków o przeniesienie w stan spoczynku. Od decyzji Rady odwołało się do Sądu Najwyższego 7 sędziów, z czego 1 odwołanie zostało odrzucone, 1 oddalone, natomiast 5 spraw pozostało w toku.

Łącznie w 2009 roku Krajowa Rada Sądownictwa na 16 posiedzeniach plenarnych podjęła 947 uchwał dotyczących 2818 osób.

2. Za zadanie szczególnie ważne w 2009 roku Krajowa Rada Sądownictwa uznała prace nad stworzeniem nowego modelu sprawowania przez sądy wymiaru sprawiedliwości.

Propozycje zmian w ustawach – Prawo o ustroju sądów powszechnych i o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz założenia reformy ustroju wymiaru sprawiedliwości zostały przedstawione na konferencji zwołanej w dniu 13 maja 2009 roku w Ministerstwie Gospodarki. Minister Sprawiedliwości Andrzej Czuma podkreślił fakt uchwalenia zmian w zasadach naliczania wynagrodzeń sędziowskich, wskazał na proponowane zmiany w działaniu zgromadzeń i kolegiów sądów oraz w kompetencjach prezesów sądów. Przedstawił także cele projektowanego systemu okresowego oceniania pracy sędziów i oceny kandydatów na stanowiska sędziowskie oraz powołania Komisji Konkursowej. Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa sędzia Stanisław Dąbrowski, który uczestniczył w konferencji ustosunkował się krytycznie do ministerialnego projektu zmian ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, a Komisję Konkursową, która miała zostać powołana przy Ministrze Sprawiedliwości określił jako „Krajową Radę Sądownictwa bis”.

Słabnący prestiż urzędu sędziego oraz potrzeba debaty o reformie i niezbędnych zmianach w wymiarze sprawiedliwości były powodem zwołania przez Krajową Radę Sądownictwa w dniu 14 maja 2009 roku Nadzwyczajnego Zebrania Przedstawicieli Zgromadzeń Ogólnych Sędziów Okręgów¹⁴.

Zwołanie po raz pierwszy w historii Rady¹⁵ najwyższego organu samorządu sędziowskiego było wyrazem rosnącego niepokoju o stan, w jakim w Polsce znalazła się władza sądownicza. Niezadowolenie wynikało nie tylko z beczynności decydentów, ale też ze zmian wprowadzanych, czy planowanych wbrew opinii sędziów. Eskalacje napięć powodowały: nieuregulowany system wynagrodzeń sędziowskich oraz proponowane zmiany w ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych. Ustawodawca ograniczył w projekcie wpływ Rady na zasady szkolenia przyszłych sędziów. Ponawiane były próby odebrania sędziom pełnej samorządności poprzez wyeliminowanie udziału sędziów sądów rejonowych i okręgowych w samorządach. Wciąż nie powstał spójny, oparty na rzetelnej analizie stanu faktycznego, model reformy wymiaru sprawiedliwości i dochodzenia do zawodu sędziego jako korony zawodów prawniczych. Widoczne były próby podporządkowania sędziów doraźnym celom politycznym, czemu służyła krytyka sędziów i sądownictwa niejednokrotnie nieuzasadniona i niesprawiedliwa oraz

¹⁴ Uchwała Nr 111/2009 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 lutego 2009 r. w sprawie nadzwyczajnego Zebrania Przedstawicieli Zgromadzeń Ogólnych Sędziów Okręgów.

¹⁵ Na podstawie art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa.

zarzuty o ich niełojalności wobec państwa, opieszałości, a często nawet złej woli. Zagwarantowana w Konstytucji RP równowaga władz w jej trójpodziale wciąż pozostawała tylko zapisem na papierze, a w rzeczywistości istniał nadzór administracyjny władzy wykonawczej nad sądami. Krajowa Rada Sądownictwa jako organ konstytucyjny i strażnik niezależności sądów i niezawisłości sędziów powinna zostać wyposażona w prawo inicjatywy ustawodawczej.

Obrady Zgromadzenia poświęcone były aktualnej sytuacji sądownictwa w Polsce, pozycji ustrojowej władzy sądowniczej i kierunkom niezbędnych zmian. Sędziowie podjęli uchwałę.

Uchwała Zgromadzenia Przedstawicieli Sądów Okręgowych podjęta na Nadzwyczajnym Zebraniu w dniu 14 maja 2009 roku w Warszawie.

„Zgromadzenie Przedstawicieli wzywa Ministra Sprawiedliwości do rzetelnego uwzględnienia głosów środowiska sędziowskiego w realizacji projektu zmian ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych. Zmiany te nie powinny być wprowadzane na zasadzie dyktatu władzy wykonawczej, a koncyliacyjnych ustaleń przy udziale Krajowej Rady Sądownictwa i organizacji sędziowskich.

Dotychczasowe doświadczenia wskazują bowiem, że pochopne zmiany zmierzające do ograniczenia samorządności sędziowskiej nie przynoszą żadnych pozytywnych efektów, a co więcej obniżają prestiż wymiaru sprawiedliwości. Zgromadzenie Przedstawicieli dostrzega, że obowiązujący do chwili obecnej model nadzoru nad wymiarem sprawiedliwości nie sprawdził się pomimo jego formalnej zgodności z Konstytucją. Postuluje zatem przekazanie tegoż nadzoru Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego, Krajowej Radzie Sądownictwa i organom sądów. Stanowisko to wsparte jest o doświadczenia sądownictwa administracyjnego, które w sposób zadawalający spełnia swoją rolę bez nadzoru władzy wykonawczej.

Zgromadzenie postuluje także zmianę ustrojową polegającą na wyposażeniu Krajowej Rady Sądownictwa w inicjatywę ustawodawczą. Zgromadzenie wnosi nadto o powierzenie w całości nadzoru nad szkoleniami zarówno sędziów, jak i kandydatów do zawodu sędziowskiego Krajowej Radzie Sądownictwa oraz apeluje o nowelizację ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury z dnia 23 stycznia 2009 roku (Dz.U. z 2009 nr 26, poz.157).

Doceniając starania Ministra Sprawiedliwości we wprowadzeniu nowych regulacji dotyczących systemu wynagrodzeń, stwierdzić należy, iż jedynie systemowe uregulowanie metod negocjacji może dać długotrwały i pozytywny efekt i doprowadzić do realizacji konstytucyjnej zasady godnego wynagradzania sędziów.

Środowisko sędziowskie zwraca uwagę na konieczność podjęcia systemowych działań zmierzających do stworzenia profesjonalnego kształtowania wizerunku sądów w mediach i przekazywania rzetelnej informacji społeczeństwu. Zgromadzenie podziela w całości pogląd Ministra Sprawiedliwości co do szkodliwości upubliczniania oświadczeń majątkowych sędziów. Obowiązujące obecnie mechanizmy kontroli poprzez organy sądów i właściwe urzędy skarbowe są absolutnie wystarczające.

Zgromadzenie Przedstawicieli zobowiązuje Krajową Radę Sądownictwa i wzywa Ministra Sprawiedliwości do niezwłocznego podjęcia wszelkich niezbędnych działań w celu realizacji wyżej wskazanych postulatów”.

Po wielu miesiącach oczekiwań został przedłożony przez Ministra Sprawiedliwości do zaopiniowania nowy projekt zmiany ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych. Członkowie Krajowej Rady Sądownictwa ocenili projekt gruntownie, a pierwsze uwagi przedstawili w stanowisku z dnia 4 czerwca 2009 roku¹⁶. Rada za niedopuszczalne uznała ograniczenie jej kompetencji poprzez powołanie do życia Komisji Konkursowej przy Ministrze Sprawiedliwości, do której miałyby należeć uchwalanie listy kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie oraz liczby porządkowej wskazującej ich miejsce na liście. Krytycznie odniosła się również do ograniczenia samorządności sędziowskiej, zmian dotyczących nadzoru, rozdziału kompetencji pomiędzy prezesem sądu a dyrektora, czy też pozbawienia Rady prawa opiniowania programu szkoleń. W obszernym stanowisku ustosunkowała się do szeregu wątpliwych rozwiązań i zmian, które spowodowałyby w efekcie osłabienie roli konstytucyjnego organu, jakim jest Krajowa Rada Sądownictwa.

Rada zwróciła się do Zgromadzeń Ogólnych Sędziów Sądów Apelacyjnych i Zgromadzeń Ogólnych Sędziów Okręgów o podjęcie dyskusji nad zagadnieniami ustrojowymi oraz o przedstawienie ich rezultatów, które stanowiły podstawę do opracowania opinii Rady do projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw. W opinii z dnia 9 września 2009 roku¹⁷ Rada wyraziła pogląd, iż zmiany w ustawie powinny zmierzać w kierunku doskonalenia realizacji fundamentalnych zasad określonych w Konstytucji: sprzyjać poprawie jakości orzecznictwa sądów (prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy), sprawności postępowania (prawo do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki) i niezależności sądów (prawo do niezależnego, bezstronnego i niezawisłego sądu). Przedłożony do zaopiniowania projekt ustawy nie tylko nie spełniał żadnej ze wskazanych zasad, ale w odniesieniu do każdej z nich oznaczał regres. Przewodnią myślą, proponowanych zmian zdawało się być rozszerzenie uprawnień Ministra Sprawiedliwości w zakresie administrowania sądami oraz pomniejszenie roli organów sądów i Krajowej Rady Sądownictwa - bez zastanowienia się nad negatywnymi tego skutkami.

Zdaniem Rady dalsze rozszerzenie uprawnień Ministra Sprawiedliwości przy jednoczesnym zmarginalizowaniu prezesów sądów, rodzi niebezpieczeństwo permanentnej reorganizacji i pozbawienia sędziów wpływu na zarządzanie sądami. Krytycznie oceniła Rada pozostawienie decydującego głosu Ministrowi w sprawie obsady stanowisk prezesów sądów, a konsekwencje proponowanych zmian w organizacji samorządu sędziowskiego widziała w całkowicie nieuzasadnionym ograniczeniu samorządności - zmniejszenie liczby sędziów okręgowych w zgromadzeniach i zupełne zmarginalizowanie reprezentacji sędziów sądów rejonowych, w efekcie doprowadziłyby do pozbawienia 95 % kadry sędziowskiej adekwatnej reprezentacji przez wybranych przedstawicieli.

Rada negatywnie ustosunkowała się też do tej części projektu ustawy, która określała zmiany składu osobowego KRS, tryb i sposób wybierania jej członków oraz utworzenie Komisji Konkursowej przy Ministrze Sprawiedliwości. Uznała, że wprowadzenie do procesu oceny kandydatów na stanowiska sędziowskie uprzywilejowanej listy rankingowej ustalonej przez Komisję Konkursową wkracza w konstytucyjne kompetencje Krajowej Rady Sądownictwa. Tego typu regulacja budzi istotne zastrzeżenia, co do naruszenia zasad samo-

¹⁶ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 4 czerwca 2009 r. co do planowanych zmian ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw.

¹⁷ Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 września 2009 r. w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw.

rządności sędziowskiej (opinie zgromadzeń ogólnych staną się jedynie formalnością) oraz przede wszystkim, co do zgodności z wzorcem konstytucyjnym zawartym w art. 179¹⁸ Konstytucji. Projekt ograniczał konstytucyjne uprawnienia Krajowej Rady Sądownictwa na rzecz organu nadzorowanego, powoływanego i finansowanego przez organ władzy wykonawczej – Ministra Sprawiedliwości.

Poza pozbawieniem władzy sądowniczej odrębności oraz atrybutów niezależności i niezawisłości istniało niebezpieczeństwo dezorganizacji sądów. Uniemożliwienie sędziom specjalizacji w wyniku łączenia wydziałów orzeczniczych oraz faktyczne ich wykluczenie z wydziałów wieczystoksięgowych i rejestrowych doprowadziłoby do pogorszenia jakości orzecznictwa i wpłynęłoby na przedłużenie czasu rozpoznawania sprawy. Sądy, zdaniem Rady, z powodów lokalowych nie są przygotowane do utworzenia tak dużych jak proponowane jednostek organizacyjnych, a reorganizacja pochłonęłaby środki zdecydowanie przekraczające oszczędności związane z projektowaną likwidacją funkcji przewodniczących wydziałów i kierowników sekretariatów. Skutków finansowych takich zmian nie przedstawiono w uzasadnieniu projektu.

W projekcie proponowano rozbudowę instytucji nadzoru i jego rozdzielenie na zwierzchni nadzór nad działalnością administracyjną sądu - w zakresie zadań powierzonych dyrektorowi sądu oraz nadzór nad działalnością administracyjną sądu - bezpośrednio związaną z wykonywaniem zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości i ochrony prawnej, przy czym ten ostatni miałby mieć charakter bezpośredni, zwierzchni i zewnętrzny. Taka konstrukcja nadzoru nad działalnością administracyjną sądu, bezpośrednio związaną z wykonywaniem zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości i ochrony prawnej, także wskazywała na dominację władzy wykonawczej nad władzą sądowniczą, a nie na równoważenie się tych władz. Krajowa Rada Sądownictwa uważa, że optymalny model sprawowania nadzoru administracyjnego nad działalnością administracyjną sądów powszechnych, bezpośrednio związaną z wykonywaniem zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości – to powierzenie go Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego.

Krajowa Rada Sądownictwa nie negowała potrzeby ocen pracy sędziów. Wyraziła jednak pogląd, że w celu zapewnienia wysokiej jakości działań kontrolnych zasadnym byłoby powołanie zespołu wizytatorów, funkcjonującego przy Sądzie Najwyższym, który składałby się z sędziów wizytatorów wywodzących się z różnych sądów okręgowych i apelacyjnych. Taki skład i usytuowanie zapewniałoby wysoki stopień obiektywizmu i profesjonalizmu dokonywanych ocen pracy, przy jednoczesnym zagwarantowaniu poszanowania konstytucyjnej zasady niezależności sądów i niezawisłości sędziów.

Zmiana zakresu delegowania sędziów do wykonywania obowiązków sędziego w innym sądzie nie była w ocenie Rady uzasadniona. Niewątpliwie możliwość delegowania sędziego do innego sądu stanowi wyjątek od przewidzianej w art. 180 ust. 2 Konstytucji zasady nieprzenoszalności sędziów oraz zagwarantowanego w art. 45 ust. 1 Konstytucji prawa obywateli do rozpoznania sprawy przez właściwy sąd. Taką wyjątkową regulację należy interpretować ściśle, a nie wybiórczo, jak to uczyniono w projekcie. Podstawowym celem delegowania sędziego do innego sądu jest okresowe wzmocnienie kadrowe sądu,

---

¹⁸ Art. 179. Konstytucji RP

Sędziowie są powoływani przez Prezydenta Rzeczypospolitej, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, na czas nieoznaczony.

do którego delegacja następuje. Jest to ważny element prawidłowego kierowania sądem, a zwłaszcza właściwego wykorzystania kadry sędziowskiej. Należy mieć na uwadze, że sprawne funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości wymaga okresowych zmian w zakresie obsady orzeczniczej. Podstawową przyczyną takiego stanu rzeczy są znaczące wahania liczby spraw wpływających do sądów poszczególnych szczebli. Różnice w wysokości wpływu spraw często spowodowane są zmianami przepisów prawa, rozpowszechnieniem się nowej kategorii przestępstw, zmianą właściwości sądów, sytuacją gospodarczą kraju (upadłości, zwolnienia grupowe, restrukturyzacja zatrudnienia itp.), przypadkami losowymi (choroba, śmierć sędziego). Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że prawidłowe stosowanie przez Ministra Sprawiedliwości tych wyjątkowych przepisów napotykało na wiele trudności. Mając na względzie przydatność instytucji delegowania sędziów, Rada wyraziła gotowość przejęcia tych obowiązków. Wyposażenie Krajowej Rady Sądownictwa w kompetencje upoważniające do delegowania sędziów do sądów wszystkich szczebli eliminowałoby ryzyko nadużywania delegacji do sądów wyższych szczebli oraz stworzyłoby możliwość poszerzenia wiedzy na temat przebiegu karier zawodowych poszczególnych sędziów.

3. Kolejnym ważnym zagadnieniem w działalności Krajowej Rady Sądownictwa było stworzenie właściwego modelu kształcenia i doskonalenia zawodowego sędziów.

W dniu 4 marca 2009 roku, a w części istotnych dla sądownictwa powszechnego i wojewódzkiego przepisów – w dniu 5 maja 2009 roku weszły w życie przepisy ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury. Wcześniej Krajowa Rada Sądownictwa wyraziła w swoich opiniach z czerwca¹⁹ i października²⁰ 2008 roku głęboki niepokój zawartą w projekcie ustawy koncepcją nowego unormowania drogi dojścia do urzędu sędziego oraz przedstawiła krytyczną ocenę proponowanych zmian procesu kształcenia kandydatów na sędziów w toku aplikacji sądowej i szkoleń zawodowych. Zastrzeżenia i uwagi Krajowej Rady Sądownictwa w tym zakresie członkowie Rady przedstawili obu izbom parlamentu. Nie znalazły one jednak uznania parlamentarzystów podczas posiedzeń komisji sejmowych i senackich.

Sprzeciw Rady budziło powstanie nowej instytucji zajmującej się kompleksowo kształceniem i doskonaleniem zawodowym sędziów, w której pełnię kompetencji przyznano władzy wykonawczej co jest niezgodne z opinią Rady Konsultacyjnej Sędziów Europejskich (CCJE) nr 10 (2007)²¹ wyrażoną w dniu 23 listopada 2007 roku. Zgodnie z Europejską Kartą Ustawowych Zasad Dotyczących Sędziów²² prawo do selekcji, rekrutacji i szkoleń wstępnych musi

¹⁹ **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa** z dnia 12 czerwca 2008 r. w przedmiocie projektu ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury.

²⁰ **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa** z dnia 21 października 2008 r. w przedmiocie rządowego projektu ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz do sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej o tym projekcie.

²¹ **Opinia Rady Konsultacyjnej Sędziów Europejskich (CCJE) nr 10 (2007)** opublikowana na stronie Rady Europy pod adresem: [https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?Ref=CCJE\(2007\)OP10&Language=lanPolish&Ver=original&Site=COE&BackColorInternet=FEF2E0&BackColorIntranet=FEF2E0&BackColorLogged=c3c3c3](https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?Ref=CCJE(2007)OP10&Language=lanPolish&Ver=original&Site=COE&BackColorInternet=FEF2E0&BackColorIntranet=FEF2E0&BackColorLogged=c3c3c3)

²² **Europejska Karta Ustawowych Zasad Dotyczących Sędziów** – opublikowana na stronie Rady Europy pod adresem: wersja anglojęzyczna:

http://www.coe.int/t/e/legal_affairs/legal_cooperation/legal_professionals/judges/instruments_and_documents/charte%20eng.pdf

tłumaczenie:

http://www.coe.int/t/e/legal_affairs/legal_co-operation/legal_professionals/judges/instruments_and_documents/Charter%20Poland.pdf lub

http://bip.ms.gov.pl/ue_koop/re_ekuzds.doc

Wątpliwość budzi m.in. treść punktu (paragrafu) 1.3, którą zamieszczono pod adresem http://bip.ms.gov.pl/ue_koop/re_ekuzds.doc w brzmieniu: „Każdą decyzją dotyczącą selekcji, rekrutacji, powołania na stanowisko, kariery zawodowej czy zakończenia służby przez sędziego musi być podejmowana z udziałem niezależnego organu, posiadającego uprawnienia legislacyjne i wykonawcze, którego skład co najmniej w 50% stanowią sędziowie wybierani przez sędziów.” Powyższa jednostka redakcyjna Karty w brzmieniu anglojęzycznym brzmi: „In respect of every decision affecting the selection, recruitment, appointment, career progress or termination of office of a judge, the statute envisages the inte-

gwarantować organizowanie ich w sposób przygotowujący do właściwego wykonywania obowiązków sędziego. W tejże procedurze organ, którego skład stanowią co najmniej w połowie sędziowie wybierani przez sędziów, musi mieć prawo do zapewnienia właściwego programu szkolenia i takiej jego organizacji, które pozwolą zrealizować wymagania otwartego umysłu, fachowości i bezstronności - elementów związanych z wykonywaniem obowiązków sędziego. Każda decyzja dotycząca selekcji, rekrutacji, powołania na stanowisko, kariery zawodowej czy zakończenia służby przez sędziego musi być podejmowana z udziałem tego niezależnego organu.

W dniu 6 marca 2009 roku członkowie Rady zaopiniowali projekty rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości do ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury w sprawach:

- wysokości opłat za przystąpienie do egzaminu sędziowskiego lub prokuratorskiego,
- powołania patronów koordynatorów oraz patronów poszczególnych praktyk i staży,
- wysokości wynagrodzenia patronów koordynatorów oraz patronów poszczególnych praktyk i staży,
- stypendium dla aplikantów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury,
- naboru dla kandydatów na aplikację ogólną,
- warunków i trybu przeprowadzania egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego,
- w sprawie organizacji i trybu odbywania aplikacji ogólnej,
- naboru dla kandydatów na aplikację ogólną oraz trybu powoływania i działania zespołu konkursowego i komisji konkursowej,
- nadania statutu Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury,
- organizacji przebiegu aplikacji sędziowskiej oraz aplikacji prokuratorskiej,
- wysokości wynagrodzenia członków: zespołów konkursowego i egzaminacyjnego oraz komisji konkursowej i egzaminacyjnej,
- warunków wynagradzania pracowników administracyjnych i pracowników obsługi zatrudnionych w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury.

Najbardziej krytycznie Rada ustosunkowała się do projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie nadania statutu Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury wyrażając pogląd, że niektóre uregulowania statutu wykraczały poza zadania określone w ustawie w zakresie współpracy międzyinstytucjonalnej i promocji. Statut wprowadzał formy działalności niebędące ustawowymi zadaniami Szkoły.

Zdaniem Rady nie znajdowało uzasadnienia usytuowanie ośrodka szkolenia ustawicznego i współpracy międzynarodowej oraz ośrodka badań i analiz - w Lublinie, z uwagi na wzrost kosztów adaptacyjnych oraz kosztów uruchomienia i prowadzenia działalności szkoleniowej. Niczym nieuzasadniona zmiana lokalizacji Szkoły, będąca w istocie wyłącznie realizacją decyzji politycznej, nie służyła środowisku ani celom określonym w ustawie i dlatego w ocenie Krajowej Rady Sądownictwa była nie do zaakceptowania. Rada wskazała, że realiza-

---

vention of an authority independent of the executive and legislative powers within which at least one half of those who sit are judges elected by their peers following methods guaranteeing the widest representation of the judiciary."

Prawidłowo przetłumaczony pkt. 1.3 Karty powinien brzmieć: „W odniesieniu do każdej decyzji mającej wpływ na selekcję, rekrutację, powołanie, rozwój kariery lub zakończenie służby przez sędziego, statut przewiduje interwencję organu niezależnego od organów władzy wykonawczej i ustawodawczej, w którym co najmniej połowa zasiadających to sędziowie wybierani przez innych sędziów, zgodnie z zasadami gwarantującymi jak najszerszą reprezentację sądownictwa.” - problem zasygnalizowany Ministrowi Sprawiedliwości pismem z dnia 29 kwietnia 2010 r.

cja tej decyzji spowoduje konieczność budowania całej struktury Szkoły od podstaw, niwecząc dotychczasowy dorobek w zakresie organizacji i zatrudnienia doświadczonej kadry, która z oczywistych względów w zdecydowanej większości nie podejmie pracy w Lublinie. Ponadto, Krajowa Rada Sądownictwa nie uzyskała możliwości zgłaszania propozycji tematyki, ani form prowadzenia działalności szkoleniowej, co w powiązaniu z brakiem uprawnienia do wyrażania opinii o harmonogramie zajęć było sprzeczne z konstytucyjną pozycją tego organu.

W stosunku do projektów pozostałych rozporządzeń, uwagi Rady dotyczyły: zbyt wysokich opłat za przystąpienie do egzaminu sędziowskiego, które nie powinny przekraczać 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę, czy niejasnych i niedookreślonych regulacji w sprawie patronów koordynatorów dla aplikantów. Sporne i dyskusyjne było m.in. to, czy patron koordynator ma być wyznaczony na cały czas aplikacji sędziowskiej. Zasadnicze zastrzeżenie budził też tryb wyznaczania patronów (uznaniowa swoboda Dyrektora Szkoły). W ocenie Rady konstrukcja aplikacji oparta została na bardzo skomplikowanym, niejasnym procesie decyzyjnym, bez zapewnienia instrumentów weryfikacji prawidłowości podejmowanych decyzji – zwłaszcza przez Dyrektora Szkoły - co nie gwarantowało odpowiednio wysokiej jakości aplikacji. Rada dostrzegła też niedostatki w przedmiocie organizacji i trybu aplikacji ogólnej, m.in. w kwestii uzyskiwania (zbyt późnego) programu aplikacji, czy też braku precyzji pojęcia „cykl” (odpowiednia definicja). Nie do przyjęcia było pozostawienie do oceny Dyrektora Szkoły, czy choroba aplikanta uniemożliwia mu przystąpienie do sprawdzianu w wyznaczonym terminie. Zbyt skomplikowana była też procedura przygotowywania sprawdzianów (20 zjazdów odbywających się w siedzibie Szkoły w Warszawie) oraz ich przeprowadzenie przedstawione w projekcie (np. nie wiadomo, kto dokonuje oceny sprawdzianu). Krytyczne uwagi zostały zgłoszone przez członków Rady w sprawie naboru kandydatów na aplikację ogólną oraz trybu powoływania i działania zespołu konkursowego i komisji konkursowej (brak możliwości złożenia przez kandydatów wniosków o przywrócenie terminu do dokonania czynności wskazanych w tych przepisach), czy też w sprawie wysokości wynagradzania członków zespołu konkursowego i egzaminacyjnego oraz komisji konkursowej i egzaminacyjnej (brak zróżnicowania nakładu pracy).

W opinii z dnia 2 kwietnia 2009 roku w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości diet dla członków Rady Programowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, Rada zasygnalizowała konieczność zmiany przepisu upoważniającego Ministra Sprawiedliwości do określenia wysokości diet dla członków tej Rady w związku z prowadzonymi w Sejmie i Senacie pracami nad zmianą ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych. Według Rady, przy ustalaniu diet, o których mowa w projektowanym rozporządzeniu, podstawa do określenia ich wysokości powinna być tożsama z podstawą ustalania wysokości wynagrodzeń zasadniczych sędziów w danym roku zgodnie z brzmieniem uchwalonego art. 91 § 1c ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Liczne uwagi i zastrzeżenia Rada przedstawiła w opinii z dnia 3 kwietnia 2009 roku do projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie stypendium dla aplikantów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury. W opinii z dnia 22 kwietnia 2009 roku do projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie warunków i trybu przeprowadzania egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego Rada zgłosiła szereg zastrzeżeń, jakkolwiek w większości były to uwagi redakcyjne, bądź precyzujące te rozwiązania, które zostały skonstruowane w sposób niejasny lub niejednoznaczny.

Krajowa Rada Sądownictwa negatywnie zaopiniowała projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie funkcji oraz sposobu ustalenia dodatków funkcyjnych przysługujących sędziom, z uwagi na to, że nie odpowiadał on podstawowym wymogom stawianym aktom wykonawczym. W opinii z dnia 3 kwietnia 2009 roku Rada uznała, iż projekt w niedostatecznym stopniu realizował wytyczne zawarte w przepisie upoważniającym, tj. w art. 91 § 8 ustawy – Prawo ustroju sądów powszechnych. Wprowadzenie rozporządzeniem funkcji, które mogą być sprawowane przez sędziów, Rada uznała za rozwiązanie sprzeczne z podstawowymi zasadami dotyczącymi ustroju sądownictwa w Polsce i za budzące zastrzeżenia pod względem konstytucyjności, gdyż aktowi niższego rzędu niż ustawa nie może być powierzone ustalenie faktycznego zakresu obowiązków sędziów. Za wadliwą uznała też Rada propozycję widelkowego zróżnicowania dodatków bez jasnego określenia kryteriów takiego zróżnicowania. Zastrzeżenia budziło demotywuujące sędziów i umniejszające rangę Rady określenie wysokości dodatku funkcyjnego dla sędziów delegowanych do pełnienia czynności w Biurze Krajowej Rady Sądownictwa określonych na bardzo niskim poziomie. Biorąc pod uwagę konstytucyjne umocowanie Rady, jej ogólnokrajowy zasięg oraz wagę spraw będących w jej właściwości takie określenie wysokości dodatku należało uznać za nieprawidłowe. Podobnie oceniła Rada rozwiązania w kwestii wysokości dodatku dla rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych wybieranego przez Krajową Radę Sądownictwa do sprawowania funkcji oskarżyciela przed sądem dyscyplinarnym. Ponadto Rada zwróciła uwagę na realne obniżenie minimalnych wysokości niektórych dodatków funkcyjnych w stosunku do poziomu z roku 2008.

Istotną opinię Rada zaprezentowała w dniu 8 maja 2009 roku w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie delegowania sędziów do Ministerstwa Sprawiedliwości i Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury. Rada poparła co do zasady przedstawiony jej projekt z kilkoma zastrzeżeniami. Najważniejsze z nich dotyczyło delegacji sędziów do Szkoły, celem prowadzenia zajęć szkoleniowych, które - zdaniem Rady - winno być poprzedzone co najmniej opinią prezesa i kolegium właściwego sądu. Rada przestrzegała także przed rozwiązaniami mającymi na celu obejście stanowiska Trybunału Konstytucyjnego²³ w kwestii orzekania przez sędziów delegowanych do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości.

W stanowisku z dnia 8 maja 2009 roku Rada z niepokojem stwierdziła fakt „nieuzasadnionego zróżnicowania wynagrodzenia asystentów sędziów w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury”. O wyrażenie stanowiska w tym przedmiocie zwróciło się Ogólnopolskie Stowarzyszenie Asystentów Sędziów w piśmie z dnia 23 marca 2009 roku. Rada krytycznie oceniła fakt nieuwzględnienia przy podwyżkach kwot wynagrodzenia asystentów sędziów w 2009 roku zasad wzrostu wynagrodzeń, o których mowa w art. 155 § 6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku – Prawo o ustroju sądów powszechnych. Wynagrodzenia asystentów zostały bowiem podwyższone jedynie o tzw. wskaźnik waloryzacyjny bez uwzględnienia rzeczywistego wzrostu cen i przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce, przez co ich poziom realnie spadł. Zasadnicze i poważne wątpliwości Rady budził fakt różnicowania asystentów. Aplikant aplikacji sędziowskiej będący asystentem, zgodnie z ustawą będzie lepiej wynagradzany niż asystent niebędący aplikantem. Zwracając uwagę na nieuzasadnione podziały i różne kategorie asystentów, Rada zaapelowała o koniecz-

---

²³ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 stycznia 2009 r. sygn. akt K 45/07.

ność nowelizacji uregulowań w tym zakresie, uznając, iż taki stan rzeczy jest „nie do zaakceptowania i nie znajduje racjonalnego uzasadnienia”.

Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 roku o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, która weszła w życie z dniem 4 marca 2009 r. zawierała przepisy dotyczące ustroju sądownictwa powszechnego - dlatego niezwykle ważne było stanowisko z dnia 8 maja 2009 roku²⁴, w którym Rada uznała za konieczne podjęcie inicjatywy w celu nowelizacji szeregu regulacji zawartych w tej ustawie. Poważne zastrzeżenia Rady budziło usytuowanie Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury w porządku ustrojowym sądownictwa powszechnego i wyposażenie jej w osobowość prawną. Niespójne ze sobą są, zdaniem Rady, uregulowania, z mocy których Minister Sprawiedliwości sprawuje nadzór nad Szkołą jedynie w zakresie zgodności jej działania z przepisami ustawowymi i statutem, z uregulowaniami, zgodnie z którymi sprawuje on nadzór merytoryczny nad aplikacjami: ogólną, sędziowską i prokuratorską. Powyższe w powiązaniu z bardzo szerokimi uprawnieniami odnoszącymi się do Dyrektora Szkoły, jak też zespołów i komisji powoływanych w toku aplikacji, stanowi o jego bardzo szerokich kompetencjach wobec tej instytucji. Minister sprawuje też nadzór w zakresie zgodności działania Szkoły z jej statutem, o którego treści sam decyduje, nadając go Szkole w drodze rozporządzenia (opinia Krajowej Rady Sądownictwa nie ma charakteru wiążącego).

Szkolenia organizowane przez Szkołę, w istocie podległą Ministrowi Sprawiedliwości, dotyczą także sfery orzeczniczej w jej wymiarze merytorycznym, chronionym konstytucyjną zasadą niezawisłości sędziowskiej, na straży której stoi Krajowa Rada Sądownictwa. Wyrażanie niewiążącej opinii jest kompetencją o niezwykle ograniczonym charakterze. Brak realnych, właściwych kompetencji Rady w odniesieniu do instytucji mającej zajmować się całokształtem działalności szkoleniowej wymiaru sprawiedliwości w jej wymiarze wstępnym i ustawicznym, pozostaje w oczywistej i rażącej sprzeczności z dorobkiem Rady Europy oraz nowoczesnym rozumieniem europejskiego państwa prawa. Takiego ukształtowania modelu szkolenia nie można zaakceptować wobec zapewnienia przez ustawodawcę niezwykle szerokich kompetencji Ministrowi Sprawiedliwości i przez to poważnego zachwiania równowagi pomiędzy władzą wykonawczą i sądowniczą. Wobec powyższego ustawa wymaga pilnej nowelizacji w tym zakresie.

Krytycznie Rada oceniła również szereg niedoskonałości rozwiązań dotyczących modelu aplikacji: czas trwania aplikacji (co najmniej 66 miesięcy) przy braku zapewnienia jakiegokolwiek gwarancji możliwości ubiegania się o powołanie na urząd sędziego. W ocenie Rady nie sposób zgodzić się z koncepcją, w której o przebiegu aplikacji, w tym o miejscu i warunkach odbywania stażu, ma decydować Dyrektor Szkoły. Jego kompetencje, nie do zaakceptowania zdaniem Rady, są ogromne - poczynając od konkursu na aplikację ogólną poprzez poszczególne jej etapy, aż po egzamin sędziowski i przebieg dwuletniego stażu po tym egzaminie. Rada wymieniając wady ustawowego modelu kształcenia stwierdziła, że należy podjąć zdecydowane działania nowelizujące, poprzedzone debatą ze środowiskiem sędziowskim. Tylko wówczas będzie możliwe stworzenie właściwego modelu szkolenia przyszłych sędziów, spełniającego wysokie standardy europejskie.

Krajowa Rada Sądownictwa krytycznie odniosła się również do rozwiązań ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury m.in. w zakresie objęcia aplikantów ubezpie-

---

²⁴ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 maja 2009 r. dotyczące ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz.U. Nr 26, poz. 157).

zeniem społecznym, uzupełnienia aplikacji w szczególności w stosunku do referendarzy, czy też zniesienia wymogu ukończenia rocznej aplikacji ogólnej dla stanowiska asystenta sędziego. Ustawa o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury nie przewiduje objęcia aplikantów w okresie aplikacji ogólnej, sędziowskiej, prokuratorskiej ubezpieczeniem społecznym ani o charakterze obowiązkowym, ani też fakultatywnym. Aplikanci objęci są jedynie obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym i to zarówno w sytuacji, w której pobierają stypendium, jak też wówczas, gdy go nie pobierają. W sytuacji bowiem, w której aplikant pobiera stypendium, stosowną składkę na ubezpieczenie zdrowotne pokrywa Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury. Zaistniała sytuacja jest przejawem niekonsekwencji ustawodawcy, gdyż z uzasadnienia projektu ustawy wynika, że konstruując model aplikanta odwołano się do analogicznej regulacji dotyczącej modelu słuchacza Krajowej Szkoły Administracji Publicznej jako wzorca, który jednakże jest objęty ubezpieczeniem społecznym w zakresie emerytalno-rentowym. Brak zapewnienia aplikantom Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury objęcia ubezpieczeniem społecznym oznacza brak podstaw do wypłaty świadczeń z ubezpieczenia społecznego, a zatem zasiłku chorobowego, świadczeń w razie zaistnienia wypadku przy pracy (w czasie aplikacji), macierzyństwa, nieuwzględnienie okresu aplikacji (składek) na poczet przyszłej emerytury, czy ewentualnie renty z tytułu niezdolności do pracy, jak też niemożność skorzystania z wielu innych świadczeń, czy uprawnień (w przyszłości) przewidzianych w systemie ubezpieczeń społecznych. Tego braku nie uzupełnia zapis ustawy, zgodnie z którym okres aplikacji wlicza się do okresów zatrudnienia, od których zależą uprawnienia pracownicze, pod warunkiem ukończenia aplikacji. Regulacja ta nie odnosi się do uprawnień o charakterze ubezpieczeniowym. Ustawa nie przewiduje także możliwości dobrowolnego objęcia aplikantów ubezpieczeniem w zakresie emerytalno-rentowym.

Zwrócono uwagę, że określone zasady zwrotu stypendium nie przystają do realiów społecznych z uwagi na długość czasu trwania aplikacji i brak uprzedniej gwarancji zatrudnienia. Także decyzja w sprawie zwrotu stypendiów jest zbyt daleko idącą dyskrejonalną decyzją Dyrektora Szkoły.

4. Dużą wagę Krajowa Rada Sądownictwa przywiązywała do przeprowadzanych w sądach kontroli i planowanej reorganizacji sądów.

W stanowisku z dnia 12 lutego 2009 roku²⁵ Krajowa Rada Sądownictwa wyraziła zaniepokojenie kolejnym już przypadkiem wkroczenia przez Najwyższą Izbę Kontroli w sferę działalności judykacyjnej sądów, tym razem przy okazji przeprowadzanej kontroli działalności organów administracji rządowej, dotyczącej realizacji drogi ekspresowej. Przyczyną podjęcia stanowiska było wystąpienie pokontrolne Najwyższej Izby Kontroli z dnia 29 października 2008 roku skierowane do Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, zawierające ocenę sprawności postępowania sądowego. Rada nie po raz pierwszy przypominała, że Najwyższa Izba Kontroli²⁶ nie posiada uprawnień do kontrolowania wykonywania przez sądy wymiaru sprawiedliwości, w ramach którego mieści się także sprawność postępowania sądowego. Rada zwróciła jednocześnie uwagę organom sądów, aby w takich przypadkach,

---

²⁵ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 lutego 2009 r. w sprawie wystąpienia pokontrolnego Najwyższej Izby Kontroli z dnia 29 października 2008 r., skierowanego do Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, zawierającego ocenę sprawności postępowania sądowego.

²⁶ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (t.j. Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.).

gdy działania innych organów wkraczają w sferę niezależności sądów, zdecydowanie sprzeciwiały się takiemu postępowaniu.

Podobną konkluzję Rada wyraziła w stanowisku z dnia 23 lipca 2009 roku w sprawie informacji Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli rozpoznawania przez sądy spraw wieczystoksięgowych oraz realizacji projektu Nowa Księga Wieczysta z kwietnia 2009 roku. Rada uznała, że NIK określając temat kontroli oraz jej cel w takim brzmieniu, a następnie realizując tak określoną kontrolę wkroczył w sferę działalności judykacyjnej sądów. Zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa w świetle Konstytucji (art. 203)²⁷ jak również ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli (art. 3 i art. 5), NIK nie posiada uprawnień do kontrolowania wykonywania przez sądy działalności merytorycznej, w ramach której mieści się także sprawność postępowania wieczystoksięgowego. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych sprawność postępowania podlega nadzorowi Ministra Sprawiedliwości oraz prezesów sądów i do tych organów należy formułowanie ocen w tej dziedzinie.

W dniu 5 czerwca 2009 roku Krajowa Rada Sądownictwa odniosła się do projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie zniesienia niektórych sądów grodzkich²⁸. Rada uznała, że proponowane zmiany zasługują na poparcie jedynie w tych jednostkach, w których zagwarantują lepszą organizację pracy, nie pociągając za sobą większego i nieusprawiedliwionego obciążenia sądów pracą. Podkreślono, że obciążenie sądów pracą nie może być jedyną przesłanką oceny proponowanych zmian. Należy również wziąć pod uwagę aspekt społeczny - ze względu na niedogodne połączenia komunikacyjne odległość właściwego miejscowo sądu od miejsca zamieszkania obywateli może ograniczać ich dostęp do sądu.

W dniu 19 listopada 2009 roku Rada negatywnie zaopiniowała²⁹ projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie zniesienia sądów grodzkich. Kolejny raz wyraziła przekonanie, że każda decyzja wprowadzająca zmiany w strukturze sądów powszechnych powinna być poprzedzona wnikliwymi analizami statystycznymi i uwzględniać specyfikę czynności wykonywanych w ramach poszczególnych pionów orzeczniczych oraz kwestię związaną z dostępnością do sądów. Rada wprost wyraziła pogląd - już w opinii z dnia 9 września 2009 roku - że zasada znoszenia małych jednostek organizacyjnych i łączenia wydziałów orzeczniczych doprowadzi do chaosu, którego efektem będzie pogorszenie sprawności postępowania. Rozwiązania tego typu niekorzystnie wpłyną na funkcjonowanie sądów, gdyż spowodują powstanie w dużych sądach ogromnych, trudnych do prowadzenia i nadzoru wydziałów, w których funkcjonalnie będą prowadzone sprawy z różnych dziedzin prawa materialnego. Specjalizacja zmierza do podniesienia poziomu merytorycznego pracy sędziów, natomiast łączenie wydziałów stanowi krok wstecz. Mnogość procedur i przepisów prawa materialnego, które dodatkowo ulegają częstym zmianom może skutkować – w sytuacji łączenia wydziałów - pogorszeniem jakości orzecznictwa i wpłynąć na przedłużanie czasu rozpoznawania spraw. Krajowa Rada Sądownictwa krytycznie oceniła uprawnienia Ministra Sprawiedliwości do kształtowania struktury organizacyjnej sądów ze względu na obawę arbitralnego działania, zwłaszcza, że wizja poszczególnych osób piastujących to stanowisko jest często odmienna

---

²⁷ Konstytucja RP - Art. 203.

1. Najwyższa Izba Kontroli kontroluje działalność organów administracji rządowej, Narodowego Banku Polskiego, państwowych osób prawnych i innych państwowych jednostek organizacyjnych z punktu widzenia legalności, gospodarności, celowości i rzetelności.

²⁸ **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 czerwca 2009 r.** w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie zniesienia niektórych sądów grodzkich oraz zmiany rozporządzenia w sprawie utworzenia sądów grodzkich.

²⁹ **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 listopada 2009 r.** w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie zniesienia sądów grodzkich.

w kwestiach kształtu, wielkości sądu i jego dostępności dla obywateli. Likwidacja wydziałów grodzkich, powołanych do życia w 2001 roku, jest dobitnym dowodem na koniunkturalność zmian w ustroju sądów powszechnych. Permanentność reorganizacji dokonywanych przez władzę wykonawczą świadczy o pozorności i niecelowości podejmowanych działań.

Opiniując w dniu 19 listopada 2009 roku projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie utworzenia niektórych wydziałów zamiejscowych w sądach rejonowych oraz zmiany rozporządzenia w sprawie sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości, Rada negatywnie ustosunkowała się do części, w której przesądzała, że z dniem 1 stycznia 2010 roku definitywnie przestaną funkcjonować zamiejscowe wydziały grodzkie znajdujące się w 10 wymienionych miejscowościach³⁰ zwłaszcza, że w siedzibach tych wydziałów, podobnie jak w siedzibach 18-tu zamiejscowych wydziałów grodzkich, które miały zostać przekształcone w zamiejscowe wydziały karne, usytuowane są również zamiejscowe wydziały ksiąg wieczystych. Wiąże się to z tym, że w dalszym ciągu będą ponoszone koszty użytkowania nieruchomości.

Również negatywnie Rada zaopiniowała projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości, dotyczący likwidacji wydziałów gospodarczych w dziewięciu sądach okręgowych.³¹ KRS wyraziła pogląd, że sądów nie można traktować, jako przedsięwzięcia gospodarczego opartego na dążeniu do osiągnięcia zysków, gdyż to obowiązkiem konstytucyjnym Państwa jest zapewnienie dostępu do sądu. Fakt nieuzasadnionego likwidowania dobrze funkcjonujących wydziałów gospodarczych ogranicza pełną realizację konstytucyjnej zasady prawa obywatela do sądu oraz rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez niezawisły sąd. Rada stwierdziła, że oszczędności jakie ma uzyskać Ministerstwo Sprawiedliwości w następstwie likwidacji tych wydziałów będą niewspółmiernie niskie, o ile nie iluzoryczne, w stosunku do kosztów społeczno-gospodarczych poniesionych na przygotowanie bazy dla tych wydziałów, co wiązało się z bardzo poważnymi nakładami finansowymi oraz kosztów jakie poniosą obywatele gdy rozpoznanie tych spraw zostanie przeniesione do sądów gospodarczych miast wojewódzkich.

Krajowa Rada Sądownictwa w opinii z dnia 19 listopada 2009 roku nie zgłosiła uwag do projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ustalenia sądu rejonowego, któremu przekazuje się rozpoznawanie spraw w elektronicznym postępowaniu upominawczym z obszarów właściwości innych sądów rejonowych. Podniosła jednak, że opiniowanie przez Radę propozycji rozporządzenia już po wydatkowaniu znaczących środków budżetowych na uruchomienie tego sądu było spóźnione. Brakowało nadto uzasadnienia motywów, dla których wybrano - jako sąd właściwy – Sąd Rejonowy w Lublinie.

5. W ramach konstytucyjnego uprawnienia występowania do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności z Konstytucją aktów normatywnych w zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów Rada w dniu 8 stycznia 2009 roku podjęła uchwałę³² o wystąpieniu do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem

³⁰ 10 zamiejscowych wydziałów grodzkich znajdujących się w Białobrzegach, Czernichowie, Krzeszowicach, Proszowicach, Słomnikach, Sztumie, Łęcznej, Nowym Dworze Gdańskim, Pucku i Skawinie.

³¹ **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 listopada 2009 r.** w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie utworzenia sądów gospodarczych.

³² **Uchwała Nr 27/2009 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 stycznia 2009 r.** o wystąpieniu do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem – stanowiącym załącznik do uchwały – w sprawie zgodności z Konstytucją rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 sierpnia 2008 r. (Dz.U. Nr 168, poz.1042) w sprawie nadania statutu Krajowemu Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury.

o stwierdzenie zgodności z Konstytucją rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 sierpnia 2008 roku w sprawie nadania statutu Krajowemu Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury.

Z powodu nieprzedstawienia Krajowej Radzie Sądownictwa do zaopiniowania projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 sierpnia 2008 roku w sprawie nadania statutu Krajowemu Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury³³ Rada zajęła również w dniu 8 stycznia 2009 roku stanowisko. Zaniepokojenie wzbudziła treść odpowiedzi z dnia 11 grudnia 2008 roku udzielonej na pytanie skierowane do Ministra Sprawiedliwości w dniu 21 sierpnia 2008 roku, w której przedstawiono dyskusyjny pogląd, że Statut Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury - instytucji podległej Ministrowi Sprawiedliwości - nie dotyczy sądownictwa i sędziów.

Przedstawiona przez Ministra Sprawiedliwości argumentacja odnośnie interpretacji art. 2 ust. 2 pkt 4 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa naruszająca postanowienia art. 2 i 186 ust. 1 Konstytucji RP, wadliwość kolejnych rozwiązań prawnych w zakresie szkolenia oraz to, że rozporządzenie nie zostało zaopiniowane przez Krajową Radę Sądownictwa, mimo, że dotyczyło szkolenia sędziów były powodem podjęcia przez Radę w dniu 8 stycznia 2009 roku uchwały o wystąpieniu do Trybunału Konstytucyjnego. Z uwagi na to, że uchwała ta straciła swoją aktualność³⁴, Rada w dniu 5 marca 2009 roku podjęła uchwałę³⁵ o niekierowaniu wniosku do Trybunału Konstytucyjnego.

W 2009 roku zapadły dwa orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z wniosków Krajowej Rady Sądownictwa.

W wyroku z dnia 15 stycznia 2009 roku³⁶ Trybunał Konstytucyjny po rozpoznaniu wniosku Krajowej Rady Sądownictwa³⁷

o r z e k ł:

1. Art. 9 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku – Prawo o ustroju sądów powszechnych jest zgodny z art. 2, art. 10, art. 173, art. 176 ust. 2 i art. 178 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji.

Trybunał uznał, że zasada podziału i równowagi władz nie wyklucza tego, aby Minister Sprawiedliwości sprawował nadzór administracyjny nad sądownictwem powszechnym, o ile ustawodawca stworzy gwarancje, że działania ministra ograniczą się do spraw związanych z administracją sądową, a nie będą wkraczały w sferę niezawisłości sędziego działającego w niezależnym sądzie.

---

³³ Statut Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury (Dz.U. z 2008 r. Nr 168, poz. 1042).

³⁴ Z powodu wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz.U. Nr 26, poz. 157)

³⁵ Uchwała Nr 223/2009 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 marca 2009 r. w przedmiocie niekierowania do Trybunału Konstytucyjnego uchwały Nr 27/2009 podjętej w dniu 8 stycznia 2009 r.

³⁶ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 stycznia 2009 r. sygn. akt K 45/07

³⁷ Uchwały Nr 139/2007 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 18 lipca 2007 r. i Nr 142/2007 z dnia 19 lipca 2007 r. w przedmiocie wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem stanowiącym załącznik do uchwały.

2. Art. 22 § 6 ustawy powołanej w punkcie 1 w zakresie, w jakim nie przewiduje maksymalnego okresu sprawowania funkcji przez osobę powołaną do pełnienia tymczasowo funkcji prezesa sądu, jest niezgodny z art. 10 ust. 1 i art. 173 Konstytucji oraz nie jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji.

Przepis ten statuował procedurę awaryjną powołania prezesa sądu, gdy nie można było tego uczynić dostatecznie szybko w „zwykłym trybie”. Procedura owa miała zabezpieczać sprawne kontynuowanie pracy sądu mimo chwilowego wakowania stanowiska prezesa sądu. Była jednak wadliwa. Ustawodawca nie przewidział dla Ministra Sprawiedliwości żadnego terminu ograniczającego w czasie możliwość jej wykorzystania.

3. Art. 37 § 2 i 3 ustawy powołanej w punkcie 1, w zakresie dotyczącym uprawnień Ministra Sprawiedliwości, jest zgodny z art. 10 ust. 1 i art. 173 Konstytucji.

Sprawność postępowania jest elementem prawa do sądu. Wymieniony przepis ma jedynie charakter gwarancyjny właśnie dla zapewnienia tejże sprawności. Uprawnienia Ministra Sprawiedliwości do uchylania zarządzeń administracyjnych niezgodnych z prawem nie mogą wkraczać w sferę niezawisłości sędziowskiej, a więc tych decyzji sędziowskich, które są wydawane w toku postępowania sądowego i przybierają formę orzeczenia lub zarządzenia podlegającego kontroli instancyjnej.

4. Art. 37 § 4 ustawy powołanej w punkcie 1, w zakresie dotyczącym uprawnień Ministra Sprawiedliwości, jest zgodny z art. 10 ust. 1, art. 173 i art. 178 ust. 1 Konstytucji.

Prawo do zwrócenia uwagi w razie stwierdzenia uchybienia w zakresie sprawności postępowania sądowego nie odnosi się do kwestii merytorycznych, a więc sprawowania wymiaru sprawiedliwości.

5. Art. 40 § 1 ustawy powołanej w punkcie 1 w zakresie, w jakim nie zapewnia członkowi składu orzekającego prawa złożenia wyjaśnień do wytknięcia sądowi uchybienia, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji.

Przepis ten wkraczał w sferę dotyczącą bezpośrednio określonego sędziego. Choć z literalnej jego treści wynika, że wytyk jest udzielany sądowi, a nie sędziemu, faktycznie obciąża określonego sędziego i oddziałuje na sferę jego praw, chociażby w zakresie prawa do wyższej stawki awansowej. Skutki wytyku dotyczą sędziego niezależnie od zaangażowania w dokonanie określonego uchybienia. Jednocześnie nie przewidziano możliwości zakwestionowania wytyku. Uprawnienie sądu odwoławczego do żądania wyjaśnień od przewodniczącego posiedzenia nie zapewniało możliwości wysłuchania sędziego orzekającego w pierwszej instancji i przedstawienia jego stanowiska. Godziło to w poczucie bezpieczeństwa prawnego sędziego oraz w zasady prawidłowej legislacji, ponieważ nie ma procedury umożliwiającej złagodzenie konsekwencji wytyku dla sędziów zasiadających w składzie sądu. Nie podważa to racji istnienia wytyku jako takiego. Sędzia powinien mieć jednak możliwość złożenia wyjaśnień wobec otrzymanego wytyku.

6. Art. 56 § 2 ustawy powołanej w punkcie 1 jest zgodny z art. 10 ust. 1, art. 173 i art. 178 Konstytucji.

Przepis ten umożliwia szybką i elastyczną reakcję Ministra Sprawiedliwości w związku z potrzebą właściwego kształtowania ilości stanowisk sędziowskich w sądach powszechnych. Jest on zgodny z art. 10 ust. 1 Konstytucji (zasada podziału i równowagi władz)

oraz z art. 180 Konstytucji (zasada nieusuwalności sędziego), ponieważ nie daje władzy wykonawczej wpływu na działalność judykacyjną sądu - decyzja o przeniesieniu lub zniesieniu stanowiska sędziowskiego następuje dopiero, gdy zostanie ono zwolnione.

7. Art. 77 § 1 pkt 1, 3 i 4 oraz § 2, 2a, 3 i 3a ustawy powołanej w punkcie 1 jest zgodny z art. 10 ust. 1, art. 45 ust. 1 i art. 173 Konstytucji oraz nie jest niezgodny z art. 180 ust. 2 Konstytucji.
8. Art. 77 § 1 pkt 2 ustawy powołanej w punkcie 1 w zakresie, w jakim dopuszcza łączenie funkcji orzekania przez sędziego z wykonywaniem czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości lub innej jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości albo przez niego nadzorowanej, jest niezgodny z art. 10 ust. 1, art. 45 ust. 1 i art. 173 Konstytucji oraz nie jest niezgodny z art. 180 ust. 2 Konstytucji.
9. Art. 77 § 7a i 7b ustawy powołanej w punkcie 1 jest niezgodny z art. 10 ust. 1, art. 45 ust. 1 i art. 173 Konstytucji oraz nie jest niezgodny z art. 180 ust. 2 Konstytucji.

Możliwość delegowania sędziego do innego sądu nie jest niezgodna z Konstytucją. Po pierwsze, delegowanie nie równa się przeniesieniu na inne miejsce służbowe. Nie powoduje ono utraty przez sędziego jego stanowiska i siedziby (określonych w akcie powołania, wydanym przez Prezydenta), ma charakter czasowy i wyjątkowy. Po drugie zaś, mimo, że sędzia delegowany orzeka w innym sądzie, wyznaczonym przez władzę wykonawczą w osobie Ministra Sprawiedliwości, nie oznacza to, że traci przymiot niezawisłości.

Delegowanie sędziego za jego zgodą nie narusza zasady podziału władz, bo nie wkracza w „minimum wyłączności kompetencyjnej” sądownictwa. Nie jest ono instrumentem umożliwiającym władzy wykonawczej czy to rozstrzyganie indywidualnych spraw typu sądowego czy wiążące wpływanie na ich rozstrzyganie. Zatem nie narusza art. 10 ust. 1 i art. 173 Konstytucji.

Natomiast możliwość łączenia delegacji do Ministerstwa Sprawiedliwości albo jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Sprawiedliwości z dalszym wykonywaniem przez sędziego funkcji orzeczniczych jest nie do pogodzenia z zasadą podziału i równowagi władz (art. 10 ust. 1 Konstytucji), zwłaszcza bacząc na skalę tego zjawiska – większość sędziów delegowanych do czynności administracyjnych zachowuje funkcje orzecznicze. Narusza też niezależność sądów (art. 173 Konstytucji), bo skutkuje zacieraniem się różnicy między wykonywaniem wymiaru sprawiedliwości a pracą na rzecz władzy wykonawczej. To zaś jest sprzeczne ze standardami demokratycznego państwa prawnego.

Delegowanie sędziego bez jego zgody następuje w drodze decyzji Ministra Sprawiedliwości, tj. organu władzy wykonawczej, o charakterze arbitralnym wobec władzy sądowniczej. Jest to niezgodne z zasadą podziału i równowagi władzy.

10. Art. 80 § 2h ustawy powołanej w punkcie 1 w zakresie, w jakim ustanawia domniemanie, że uchwała zezwalająca na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej obejmuje również zezwolenie na zatrzymanie sędziego i zastosowanie tymczasowego aresztowania, jest niezgodny z art. 42 ust. 2 i art. 181 Konstytucji.

Zakres przedmiotowy i podmiotowy immunitetu sędziowskiego określa art. 181 Konstytucji. Zgodnie z tym przepisem sędzia nie może być, bez uprzedniej zgody sądu określonego w ustawie, pociągnięty do odpowiedzialności karnej ani pozbawiony wolności. Sędzia nie może być zatrzymany lub aresztowany, z wyjątkiem ujęcia go na gorącym uczynku przestępstwa,

jeżeli jego zatrzymanie jest niezbędne do zapewnienia prawidłowego toku postępowania. O zatrzymaniu niezwłocznie powiadamia się prezesa właściwego miejscowo sądu, który może nakazać natychmiastowe zwolnienie zatrzymanego.

Nie należy wprowadzać domniemania, że samo zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej jest równe zezwoleniu na zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie sędziego. Regulacja ta naruszała prawo do obrony.

11. Art. 130 ustawy powołanej w punkcie 1 w zakresie, w jakim pozwala Ministrowi Sprawiedliwości na zarządzenie natychmiastowej przerwy w czynnościach służbowych sędziego, jest zgodny z art. 10 ust. 1, art. 173 i art. 180 ust. 2 Konstytucji.

Decyzja Ministra Sprawiedliwości o zarządzeniu natychmiastowej przerwy w czynnościach podlega natychmiastowej kontroli sądu dyscyplinarnego. Procedura ta ma charakter awaryjny, wymaga spełnienia dwóch merytorycznych przesłanek, przewidziano krótki termin na powiadomienie sądu dyscyplinarnego o jej zastosowaniu. Nie można zatem stwierdzić niekonstytucyjności tego przepisu, bowiem ustawodawca zapewnił minimalne standardy nieusuwalności sędziego ze stanowiska.

Co do zarządzenia natychmiastowej przerwy w czynnościach odnośnie prezesa sądu, może to uczynić tylko Minister Sprawiedliwości. Kompetencja ta jest związana ze sprawowanym przez niego zwierzchnim nadzorem administracyjnym nad funkcjonowaniem sądownictwa.

W styczniu 2009 roku Krajowa Rada Sądownictwa złożyła wniosek do Trybunału Konstytucyjnego o umorzenie postępowania w zakresie art. 80 a § 1, 2, 3, 4, 5, art. 80 b § 1, 2, 3, 4, 5, 6, art. 80 c, art. 80 d § 1, 2, art. 80 § 2 f, art. 80 § 2 g i art. 110 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.), gdyż z dniem 11 grudnia 2007 roku utraciły one moc w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 30 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 roku o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 136, poz. 959) - wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 listopada 2007 roku (sygn. akt K 39/07). Trybunał Konstytucyjny, w wymienionym orzeczeniu, stwierdził ponadto niekonstytucyjność art. 80 § 2f i 2g p.u.s.p. przy czym dotyczyła ona tylko normy, która wykluczała kontrolę sądu co do zasadności zastrzeżenia prokuratora, że dokumenty, które zostały dołączone do wniosku o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej (lub ich część), nie mogą być udostępnione sędziemu poddanemu procedurze uchylania immunitetu. Dopuszczalne jest zatem, po pierwsze, składanie przez prokuratora stosownego wniosku, po drugie, ocena jego zasadności przez sąd dyscyplinarny. Trybunał Konstytucyjny uznał, że przepisy art. 80 § 2f oraz art. 80 § 2g ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych nie są niezgodne z Konstytucją i nie naruszają prawa sędziego do obrony.

W dniu 19 listopada 2009 roku Trybunał Konstytucyjny rozpoznał wniosek Krajowej Rady Sądownictwa³⁸ w przedmiocie zgodności z Konstytucją art. 12 ust. 6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku o Krajowej Radzie Sądownictwa, stanowiącego upoważnienie do określenia przez Prezydenta RP, w drodze rozporządzenia szczegółowego trybu działania Rady i postępowania przed Radą. W wydanym orzeczeniu³⁹ Trybunał orzekł, że wskazany przepis w zakre-

³⁸ Uchwała Nr 153/2007 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 września 2007 r.

³⁹ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 listopada 2009 r. sygn. akt K 62/07.

sie, w jakim zawiera zwrot "i postępowania przed Radą", jest niezgodny z art. 187 ust. 4 w związku z art. 2 Konstytucji. Przepis traci moc obowiązującą z upływem 12 (dwunastu) miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Trybunał uznał, że w przypadku, gdy ustawa nie reguluje w sposób wystarczający albo w ogóle danej materii, przekazanie jej do uregulowania w akcie wykonawczym prowadzi do niedopuszczalnego uzupełnienia ustawy aktem niższej rangi. Pozostawienie władzy wykonawczej możliwości samodzielnego kształtowania zasadniczych elementów regulacji prawnej prowadzi w ten sposób do naruszenia standardów demokratycznego państwa prawnego zakazujących ustawodawcy przekazywania funkcji prawodawczych organom władzy wykonawczej. Tym samym przekazanie do uregulowania w akcie podustawowym kwestii szczegółowych związanych z postępowaniem przed Krajową Radą Sądownictwa w sytuacji, gdy ustawa określa je w sposób niekompletny, Trybunał uznał za sprzeczne z art. 187 ust. 4 w związku z art. 2 Konstytucji ze względu na wprowadzenie aktem niższego rzędu rozwiązań prawodawczych dotyczących spraw, które zgodnie z Konstytucją zastrzeżone są wyłącznie dla materii ustawowej.

O zbadanie zgodności z Konstytucją ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 roku o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz o zmianie niektórych ustaw wniósł Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej zarzucając tej ustawie m.in. „niezgodność z art. 2 w związku z art. 7 i art. 186 Konstytucji przez to, że została uchwalona przez Sejm bez dochowania ustawowego trybu uchwalania ustaw”. Prezydent zaprezentował stanowisko, że niedochowanie obowiązku konsultacji tejże ustawy z Krajową Radą Sądownictwa, w związku z konstytucyjnym zakotwiczeniem opiniodawczej kompetencji Rady w zakresie sprawowania funkcjonalnej pieczy nad niezależnością sądów i niezawisłością sędziów stanowi naruszenie nie tylko ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa ale i Konstytucji.

W związku z pismem Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 maja 2009 roku Rada w stanowisku z dnia 24 lipca 2009 roku⁴⁰ podzieliła argumentację wniosku Prezydenta. Zdaniem Rady ustawa – Prawo o ruchu drogowym dotyczy wprost istoty niezawisłości sędziów i niezależności sądów albowiem obejmuje kwestie kognicji sądów. Poza tym ma wpływ na zakres immunitetu i zasad odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziego. Zmiany przewidziane w ustawie polegające na zastąpieniu odpowiedzialności wykroczeniowej odpowiedzialnością ponoszoną w trybie administracyjnym dotyczą zakresu immunitetu czyli dotyczą materii objętej art. 186 ust. 1 Konstytucji w zakresie dotyczącym gwarancji niezawisłości sędziów i z tych powodów ustawa powinna być opiniowana przez Krajową Radę Sądownictwa.

Krajowa Rada Sądownictwa w dniu 16 marca 2010 roku podjęła uchwałę⁴¹ i postanowiła nie kierować do Trybunału Konstytucyjnego Uchwały Nr 711/2009 KRS z dnia 11 września 2009 roku w przedmiocie wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności z Konstytucją RP § 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lipca 2009 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie postępowania z kierownikami naruszającymi przepisy ruchu drogowego.

---

⁴⁰ Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 24 lipca 2009 roku w związku z pismem Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 maja 2009 roku w sprawie opiniodawczych kompetencji Krajowej Rady Sądownictwa objętych wnioskiem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o zbadanie zgodności z Konstytucją ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 roku o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych ustaw.

⁴¹ Uchwała Nr 592/2010 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 marca 2010 r.

6. Krajowa Rada Sądownictwa kontynuowała zdecydowane działania w kierunku doprowadzenia do wzrostu wynagrodzeń sędziowskich.

W trakcie wyjazdowego posiedzenia Rady w dniu 21 stycznia 2009 roku w Jachrance Krajowa Rada Sądownictwa obradowała nad poprawkami do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych w kontekście wskaźników związanych z wynagrodzeniem sędziów. Członkowie Rady uczestniczący w obradach Sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka - Podkomisji Nadzwyczajnej przedstawili treść poprawek, zgłoszonych do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw przez Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”, które zostały przyjęte jako poprawki mniejszości posłów Jerzego Kozdronia i Stanisława Rydzenia. W opinii z dnia 21 stycznia 2009 roku Rada zaopiniowała pozytywnie 7 z 9 poprawek zgłoszonych przez obu posłów. Jedna została negatywnie zaopiniowana - ze względu na obniżenie rangi organu, który miał wydawać rozporządzenie w sprawie dodatków funkcyjnych oraz niejasności upoważnienia (funkcje). W drugiej zaś zastrzeżenia budziła ujęta w niej potrzeba podjęcia w dalszych pracach legislacyjnych działań zmierzających do zaliczenia – do okresu służącego do ustalenia wysokości wynagrodzenia zasadniczego sędziów w poszczególnych stawkach – okresu wykonywania zawodów uprawniających do ubiegania się o powołanie na urząd sędziego. Na posiedzenie zostali zaproszeni prezesi sądów apelacyjnych i okręgowych. Tematem wspólnej dyskusji była „Reforma ustroju sądów powszechnych” i „*Nowy model aplikacji sądowej oraz doskonalenia zawodowego sędziów*”.

W stanowisku⁴² z dnia 13 lutego 2009 roku Rada z „ogromnym zaniepokojeniem przyjęła kolejne odroczenie terminu zakończenia prac legislacyjnych w sprawie uregulowania systemu wynagrodzeń sędziowskich”. Zaznaczyła, że zgłaszanie kolejnych rozwiązań (od września 2008 roku) może być odebrane zarówno przez sędziów, czekających od ponad roku na realizację słuszych żądań, jak i przez Radę, jako celowe przedłużanie procesu legislacyjnego. Sytuacja taka, jak zauważyła Rada, może doprowadzić do przyjęcia przez nią, jako organ konstytucyjny „pierwszego w historii polskiego wymiaru sprawiedliwości wotum nieufności wobec Ministra Sprawiedliwości” oraz wzmożenia protestów sędziów przy pełnym poparciu Krajowej Rady Sądownictwa.

Brak reakcji organów państwa na sygnalizowane problemy i aprobata wadliwego sposobu ustalania wynagrodzeń sędziowskich były powodem wystąpienia w 2008 roku Krajowej Rady Sądownictwa do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem⁴³ o zbadanie zgodności z Konstytucją art. 91 § 1, § 1a, § 1b ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych z dnia 27 lipca 2001 roku w zw. z § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 maja 2003 roku w sprawie stawek podstawowych wynagrodzenia zasadniczego sędziów sądów powszechnych. Pierwszy z zaskarżonych przepisów (art. 91 § 1 u.s.p), określał ogólne zasady ustalania wynagrodzenia zasadniczego sędziego. Zgodnie z jego treścią wynagrodzenie zasadnicze sędziego stanowiło wielokrotność kwoty bazowej, której wysokość, ustaloną według zasad określonych w § 1a i 1b, określała ustawa budżetowa. Wysokość wynagrodzenia sędziów sądów równorzędnych różnicował staż pracy i pełnione funkcje. Wynagrodzenie zasadnicze w stawce podstawowej wynosiło co najmniej 120% wynagrodzenia zasadniczego

⁴² Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 lutego 2009 r. w przedmiocie opóźnienia prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw.

⁴³ Uchwała Nr 219/2008 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 16 lipca 2008 r.

w stawce podstawowej dla bezpośrednio niższego stanowiska sędziowskiego. Drugi z zaskarżonych przepisów (art. 91 § 1a u.s.p.), wskazywał, że w 2003 roku wysokość kwoty bazowej wynosiła 1355,71 zł dla sędziów oraz 1667,70 zł dla asesorów sądowych, przy czym konstytucyjność tego przepisu została podważona tylko w zakresie, w jakim odnosił się do mechanizmu ustalania wynagrodzeń sędziowskich. Trzeci przepis (art. 91 § 1b u.s.p.), przewidywał, że corocznej waloryzacji średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń ustalonym na podstawie przepisów o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej będą podlegać kwoty wskazane w art. 91 § 1a u.s.p. Pojęcie „średniorocznego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń” zostało zdefiniowane w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 roku o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw⁴⁴, do której to ustawy odsyłał art. 91 § 1b u.s.p. Zgodnie z tą definicją pod pojęciem średniorocznego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń rozumiało się wzrost wynagrodzeń na dany rok budżetowy w stosunku do roku poprzedniego. Wskaźnik ten zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń – był corocznie określany w ustawie budżetowej. Ostatni z zaskarżonych przepisów - § 2 rozporządzenia z dnia 6 maja 2003 roku, ustalał wielokrotność kwoty bazowej w odniesieniu do stanowisk sędziego sądu apelacyjnego, sędziego sądu okręgowego, sędziego sądu rejonowego, asesora sądowego oraz aplikanta sądowego. Przepis ten nie podawał wielokrotności kwoty bazowej, lecz jedynie liczbę, przez którą należało pomnożyć kwotę bazową w celu ustalenia wysokości wynagrodzenia zasadniczego sędziego.

Trybunał Konstytucyjny po rozpoznaniu, na posiedzeniu niejawnym, wniosku Krajowej Rady Sądownictwa **umorzył postępowanie ze względu na utratę mocy obowiązującej zaskarżonych przepisów** - Postanowienie z dnia 20 maja 2009 roku⁴⁵.

Ustawa z dnia 20 marca 2009 roku o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw⁴⁶, która wprowadziła nowy sposób ustalania wynagrodzeń sędziowskich, a której przepisy mają zastosowanie do wynagrodzeń sędziowskich od 1 stycznia 2009 roku⁴⁷ weszła w życie 22 kwietnia 2009 roku, z wyjątkiem art. 1 pkt 2 lit. g⁴⁸ (nadającego nowe brzmienie art. 91 § 8 u.s.p.) oraz art. 3 pkt 3 lit. h (nadającego nowe brzmienie art. 62 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 roku o prokuraturze), które weszły w życie 8 maja 2009 roku.

Zgodnie art. 91 § 1 lit. c u.s.p. w nowym brzmieniu podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego w danym roku stanowi przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych⁴⁹, z zastrzeżeniem § 1d.

⁴⁴ Ustawa z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 110, poz. 1255 ze zm.).

⁴⁵ Postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 maja 2009 r. sygn. akt K 25/08

⁴⁶ Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 56, poz. 459).

⁴⁷ Art. 8 ustawy zmieniającej.

⁴⁸ Art. 1 pkt 2 lit. g - § 8 otrzymał brzmienie: „8. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia, funkcje z tytułu których przysługują sędziom dodatki funkcyjne oraz sposób ustalania tych dodatków, biorąc pod uwagę rodzaj funkcji, wielkość jednostki organizacyjnej oraz zakres obowiązków”.

⁴⁹ Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, ze zm.).

Zmianie uległ nie tylko sposób ustalania stawek wynagrodzenia zasadniczego sędziów, ale również stawek ich dodatków funkcyjnych. Dotychczas obie te stawki były ustalone, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, w wydanym na podstawie art. 91 § 8 u.s.p., rozporządzeniu Prezydenta RP z dnia 6 maja 2003 roku⁵⁰, którego § 2 został objęty wnioskiem Rady do Trybunału Konstytucyjnego. Obecnie wysokość stawek wynagrodzenia zasadniczego brutto sędziów, jest ustalana z zastosowaniem mnożników podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego, o której mowa w art. 91 § 1c.

Pomimo przyjętego obiektywnego kryterium ustalania wynagrodzeń sędziowskich, o co Rada postulowała od lat, w dalszym ciągu o wysokości mnożników decyduje przedstawiciel władzy wykonawczej tj. Minister Sprawiedliwości, a Krajowa Rada Sądownictwa jest jedynie organem wydającym w tej kwestii niewiążące opinie.

Różnice w wysokości wynagrodzeń sędziów w 2009 roku wyliczone według poprzednich i nowych zasad pokazuje poniższe zestawienie:

	SSR	SSO	SSA
<i>wg poprzedniej zasady</i>	kwota bazowa w 2009 roku 1523,29		
mnożnik wyjściowy	3,30	3,90	4,60
wysokość wynagrodzenia	5026,86	5940,83	7007,13
<i>wg nowej zasady</i>	wskaźnik GUS z II kwartału 2008 roku 2951,36		
mnożnik wyjściowy	2,05	2,36	2,75
wysokość wynagrodzenia	6050,29	6965,21	8116,24
	różnica procentowa		
	20,36	17,24	15,83

III. Opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów oraz projektów planów finansowych dla sądów powszechnych.

W opinii z dnia 9 stycznia 2009 roku w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego Krajowa Rada Sądownictwa nie kwestionowała celowości proponowanych rozwiązań w zakresie zadośćuczynienia osobom represjonowanym za działalność na rzecz niepodległego bytu państwa polskiego. Krytycznie odniosła się jedynie do określenia „szeroko zakrojona akcja zastraszania Narodu Polskiego”, jako nieprecyzyjnego i mogącego powodować różnorodną interpretację.

⁵⁰ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 maja 2003 r. w sprawie stawek podstawowych wynagrodzenia zasadniczego sędziów sądów powszechnych, asesorów i aplikantów sądowych oraz stawek dodatku funkcyjnego sędziów (Dz.U. Nr 83, poz. 761, ze zm.).

W dniu 12 lutego 2009 roku Rada zajęła pozytywne stanowisko w przedmiocie założeń do projektu ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i informacji prawnej dla osób fizycznych. Uznała, że zagadnienia związane z prawem pomocy, w tym ze zwolnieniami od kosztów postępowania, należałoby w całości przekazać do załatwienia w projektowanym trybie, gdyż odciążąłoby to sądy od spraw, które tylko pośrednio związane są z wymiarem sprawiedliwości. Nadto, Rada opowiedziała się za odformalizowanym i prostym postępowaniem o przyznanie nieodpłatnej pomocy prawnej. Ustosunkowując się do proponowanych rozwiązań, poddała w wątpliwość potrzebę utworzenia specjalnego organu monitorującego działania systemu, tj. Rady Pomocy Prawnej z powodu zwiększenia kosztów funkcjonowania takiej pomocy. Zaproponowała rozważenie wykonywania takich zadań przez już istniejący organ administracji rządowej np. ministra właściwego do spraw pomocy społecznej.

W opinii z dnia 2 kwietnia 2009 roku Rada negatywnie oceniła propozycje zmian w ustawie Kodeks postępowania cywilnego odnoszących się do wykonywania orzeczeń określających kontakty rodziców z dziećmi. Praktyka sądowa w tym zakresie opiera się na przepisach postępowania unormowanego w art. 598¹ i nast. Kodeksu postępowania cywilnego (również uchwała SN z dnia 28 sierpnia 2008 roku sygn. akt III CZP 75/08) i według Rady brak jest konieczności nowelizacji obowiązujących przepisów. Rada zwróciła też uwagę, iż „każda ingerencja w treść przepisów prawnych, zwłaszcza rangi kodeksowej, powinna być przemyślana oraz mieć miejsce w ostateczności”. Częsta zmiana przepisów prowadzi bowiem do niestabilności systemu prawnego oraz do podważenia zaufania obywatela do tego systemu, co jest zjawiskiem niepożądanym.

Rada negatywnie zaopiniowała poselski projekt ustawy o ochronie przed nieuczciwymi praktykami w obrocie niektórymi złożonymi instrumentami finansowymi (opinia z dnia 8 maja 2009 roku). W ocenie Rady projekt zawiera rozwiązania prawne nieadekwatne do deklarowanych w uzasadnieniu celów. Jest ponadto niespójny pod względem merytorycznym i błędnie sformułowany pod względem technicznym. Przedstawiona regulacja prawna miała mieć na celu ochronę przedsiębiorców przed nieuczciwymi praktykami podmiotów inwestycyjnych, w wyniku których przedsiębiorcy zawarli asymetryczne złożone umowy o opcje walutowe. Uznając *ratio legis* projektu Rada zważyła, że prawne rozwiązania ochronne działające wstecz mają charakter nadzwyczajny, bowiem naruszają zasady stabilności i pewności prawa, a zwłaszcza zasadę *pacta sunt servanda*. Z tych względów Rada wskazała na liczne już istniejące przepisy prawa chroniące uczestników obrotu prawnego przed nieuczciwymi praktykami i uznała, że jeśli zostaną one właściwie zastosowane, mogą posłużyć także dla ochrony stron asymetrycznych złożonych umów o opcje walutowe.

W opinii z dnia 4 czerwca 2009 roku w przedmiocie projektu ustawy – Prawo antykorupcyjne Krajowa Rada Sądownictwa przypomniała, że w opinii z dnia 9 kwietnia 2008 roku w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych, odniosła się do problematyki składania oświadczeń majątkowych przez sędziów i prokuratorów. Rada nie raz podkreślała, że co do zasady słuszne jest, aby sędziowie i prokuratorzy składali oświadczenia majątkowe. Jednakże, złym rozwiązaniem jest zamieszczanie tych oświadczeń w formie ogólnodostępnej. Rada podkreśliła, że specyfika zawodu sędziego oraz prokuratora wiąże się z wyłączeniem jawności oświadczeń, a propozycja zawarta w projekcie stwarzałaaby możliwość wywierania presji na organy wymiaru sprawiedliwości i mogłaby prowadzić do ograniczenia niezawisłości sędziów.

Krajowa Rada Sądownictwa w stanowisku z dnia 25 czerwca 2009 roku przypominała, że wykonywany przez Ministra Sprawiedliwości zwierzchni nadzór nad sądami wojskowymi dotyczy wyłącznie organizacji i działalności administracyjnej sądów oraz, że nie może on wkraczać w sferę orzekania, zastrzeżoną dla Sądu Najwyższego. Niedopuszczalne jest więc dokonywanie w ramach inspekcji ocen prawomocnych orzeczeń sądów wojskowych wydanych w indywidualnych sprawach. Jako przykład wskazano zamieszczone w Biuletynie Ministerstwa Sprawiedliwości (Departament Sądów Wojskowych) oceny z inspekcji przeprowadzonych w sądach wojskowych w 2008 roku zawierające stwierdzenia o wydawaniu błędnych orzeczeń sądowych oraz wnioski co do stosowania środków karnych w poszczególnych sprawach.

Niezwykle ważną była opinia Rady z dnia 23 lipca 2009 roku w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego i zmianie niektórych ustaw. Rada negatywnie oceniła przedstawiony do zaopiniowania projekt zmian w wymienionych ustawach uznając, iż zaprezentowane propozycje doprowadzą do pogorszenia standardu świadczenia usług prawnych oraz podważą zaufanie do wymiaru sprawiedliwości. Zaznaczyła, że z uwagi na charakter i wagę czynności podejmowanych w związku ze świadczeniem usług prawnych, nie można obniżać wymogów stawianych osobom pragnącym wykonywać zawód prawniczy. Dopuszczenie absolwentów wydziału prawa do reprezentowania stron w postępowaniu sądowym bez odpowiedniego szkolenia zawodowego oraz bez nadzoru merytorycznego i etycznego ze strony właściwego organu samorządu stanowi, zdaniem Rady, istotne zagrożenie interesów obywateli i będzie skutkować utratą społecznego zaufania do całego systemu wymiaru sprawiedliwości. Ponadto proponowane zmiany nie stawiają potencjalnym pełnomocnikom (w przeciwieństwie do adwokatów i radców) żadnych wymogów w zakresie etyki, czy też obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej, co stwarza pole do nadużyć, w szczególności wykorzystywania naiwności osób nie mających doświadczenia w obrocie prawnym. Byłoby to sprzeczne z normą art. 17 Konstytucji, w której wyróżnia się „zawody zaufania publicznego”, do których zalicza się m.in. zawód adwokata i radcy prawnego.

Przedstawione poglądy Rada podtrzymała w opinii z dnia 11 września 2009 roku w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego i zmianie niektórych innych ustaw. Poselski projekt zmian Rada zaopiniowała negatywnie. Zauważyła, że obecny projekt zrezygnował co prawda z propozycji umożliwiającej wniesienie skargi kasacyjnej przez osobę, która ukończyła wyższe studia prawnicze i uzyskała tytuł magistra lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej, jak i regulacji umożliwiającej tej osobie zastępstwo stron w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, jednak zasadnicze uwagi wskazane w tamtej opinii Rada uznała nadal za aktualne.

W przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego Rada podzieliła pogląd Sądu Najwyższego, że technologie cyfrowe rejestrujące dźwięk lub dźwięk i obraz pozwalają na utrwalenie własnych sformułowań uczestników postępowania, niewystylizowanych przez inną osobę. Zauważyła jednak, że postulowane w projekcie zmiany w miejsce dotychczasowego zwykłego przeczytania spowodują wydłużenie czasu potrzebnego na zapoznanie się z materiałem dowodowym z uwagi na konieczność odsłuchania nagrań zeznań świadków. Zauważyła również, że ich konsekwencją będzie konieczność stworzenia w sądach specjalnych miejsc przeznaczonych i odpowiednio przystosowanych do odtworzenia zapisu elektronicznego w celu umożliwienia stronom i uczestnikom postępowania zapoznania

się z aktami sprawy, co z kolei wydłuży terminy na sporządzenie przez sąd uzasadnień orzeczeń.

Opiniując w dniu 11 września 2009 roku kolejny projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego Rada po raz kolejny zwróciła uwagę na fakt, że każda ingerencja w treść przepisów prawnych, a szczególnie kodeksowych, powinna być przemyślana oraz następować w ostateczności. Zbyt częste zmiany przepisów prowadzą bowiem do niestabilności systemu prawnego, a w konsekwencji do podważania zaufania społeczeństwa do tego systemu, co jest zjawiskiem niepożądanym.

W uchwale z dnia 23 lipca 2009 roku⁵¹ w sprawie wniosku do Ministra Sprawiedliwości i do Ministra Obrony Narodowej o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych i sądów wojskowych Rada pozytywnie zaopiniowała te projekty uznając, że odzwierciedlają one rzeczywiste potrzeby sądów. Rada podkreśliła, że „wieloletni prawidłowy poziom nakładów finansowych na sądownictwo powszechne pozwolił na widoczną poprawę warunków pracy sądów oraz usprawnienie i ustabilizowanie możliwości prawidłowego realizowania zadań konstytucyjnych przez wymiar sprawiedliwości”. Zauważona, długo oczekiwana zmiana systemu wynagradzania sędziów poprzez odniesienie wynagrodzeń do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej jest korzystna, jednakże nie na tyle, aby znacząco polepszyła się sytuacja materialna sędziów. Szczególne zaniepokojenie Rady wzbudził fakt przenoszenia zobowiązań finansowych na kolejne lata kalendarzowe oraz blokowanie zagwarantowanych w budżecie środków finansowych na kontynuowanie rozpoczętych i planowanych inwestycji. Rada zwróciła uwagę na konieczność zapewnienia przez ustawodawcę środków finansowych na realizację rozszerzonego zakresu odszkodowań, obciążających Skarb Państwa, wynikających ze zmian ustawowych.

Członkowie Rady pozytywnie zaopiniowali też projekt budżetu Krajowej Rady Sądownictwa na rok 2010.⁵²

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym Rada zaopiniowała negatywnie w dniu 7 października 2009 roku. Przewidywane w projekcie zmiany przepisów dotyczyły postępowania z pojazdem usuwanym z drogi i jego przepadkiem. Nie regulowały jednak kompleksowo tej materii. W miejsce ustawowego przejścia własności na rzecz Skarbu Państwa zaproponowano rozwiązanie niekompletne, zarówno pod względem proceduralnym jak i materialnym, wprowadzające procedurę polegającą na orzekaniu o sprzedaży pojazdu. Treść proponowanych przepisów nie pozwalała na określenie materialnych przesłanek orzekania o sprzedaży pojazdu, właściwości sądu ani reguł postępowania.

Druga opinia Rady również z dnia 7 października 2009 roku dotyczyła projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Celem projektu było dostosowanie przepisów prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 3 czerwca 2008 roku, ale także uregulowanie ważnej z punktu widzenia porządku publicznego kwestii jaką jest brak władztwa organów państwowych w zakresie porządku ruchu na tzw. drogach wewnętrznych. Z uwagi na złożoność problemu Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że tak istotne zmiany przepisów o randze kodeksowej powinny być zawarte

⁵¹ Uchwała Nr 611/2009 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie wniosku do Ministra Sprawiedliwości oraz do Ministra Obrony Narodowej o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych i sądów wojskowych.

⁵² Uchwała Nr 612/2009 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 23 lipca 2009 r.

w nowelizacji poświęconej jedynie tej materii. Nowa redakcja przepisów kodeksowych winna być wprowadzona odrębną ustawą sygnalizującą chociażby samą nazwą nowelizacji, że chodzi o zmianę przepisów prawa wykroczeń oraz prawa karnego. Analogiczne wątpliwości dotyczyły zmiany przepisów procedury cywilnej. Zdaniem Rady, fakt, że projektodawca wprowadzał nowe przepisy w ustawie Kodeks postępowania cywilnego, wynikające z konieczności określenia nowego rodzaju postępowania przy wprowadzeniu instytucji przepadku pojazdu, nie może negatywnie oddziaływać na przejrzystość nowego prawa.

Negatywnie Rada zaopiniowała komisyjny projekt ustawy⁵³ o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego i ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi przygotowany przez Komisję Nadzwyczajną „Przyjazne Państwo” do spraw związanych z ograniczeniem biurokracji. Propozycja przyznania przymiotu strony w postępowaniu administracyjnym i w konsekwencji w postępowaniu sądowo-administracyjnym jednostce samorządu terytorialnego w sprawach, w których organem orzekającym w postępowaniu administracyjnym jest organ tej jednostki narusza, według Rady, jedną z podstawowych zasad związanych z wykonywaniem władztwa publicznego i funkcjonowania aparatu państwa – *nemo iudex in causa sua*. Z uwagi na tę zasadę w orzecznictwie sądów administracyjnych (także Najwyższego Trybunału Administracyjnego działającego w okresie II Rzeczypospolitej) utrwaliło się stanowisko, że jednostka samorządu terytorialnego nie może korzystać z uprawnień skarżącego wobec aktów administracyjnych organu drugiej instancji, w sprawach w których w pierwszej instancji orzekał jej organ. Odstąpienie od tej zasady wymagałoby gruntownej przebudowy większości instytucji prawnych zawartych w Kodeksie postępowania administracyjnego np. wyłączenia, sporów o właściwość, wszczynania postępowania, uprawnień i obowiązków strony w postępowaniu dowodowym, zawieszenia, trybów nadzwyczajnych. Taka przebudowa prowadziłaby do konieczności opracowania nowej kodyfikacji, która mogłaby powstać dopiero w wyniku prawidłowo przygotowanej reformy postępowania administracyjnego.

IV. Sprawy z zakresu etyki zawodowej sędziów i spraw dyscyplinarnych.

Do Krajowej Rady Sądownictwa wpłynęły materiały z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej dotyczące 110 sędziów. Były to w szczególności nieprawomocne i prawomocne wyroki Sądów Dyscyplinarnych pierwszej i drugiej instancji, odwołania od wyroków składane przez strony, postanowienia sądów dyscyplinarnych, uchwały w przedmiocie zwrócenia sędziemu uwagi na piśmie przez prezesa sądu (art. 37 § 4 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych) w razie stwierdzenia uchybienia w zakresie sprawności postępowania sądowego oraz uchwały dotyczące uchylenia immunitetu sędziowskiego. Przewinieniami służbowymi najczęściej popełnionymi przez sędziów, za które sądy orzekły kary dyscyplinarne były: nieterminowość sporządzania uzasadnień orzeczeń, wykroczenia drogowe, doprowadzenie do bezprawnego pozbawienia wolności, wyznaczenie nieuprawnionych sędziów do orzekania, doprowadzenie do przewlekłości postępowania przez nieuzasadnioną beczynność lub zwłoka w podjęciu czynności w tym poprzez nieprawidłowe pełnienie funkcji nadzorczych oraz niestosowne zachowanie pod wpływem alkoholu.

---

⁵³ **Opinia Krajowej Rady Sądownictwa** z dnia 17 grudnia 2009 r. w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego i ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Rada rozpatrywała wyroki sądów dyscyplinarnych I instancji pod kątem celowości ich zaskarżenia i podejmowała stosowne decyzje po rozpatrzeniu przedstawionych propozycji przez powołaną na podstawie § 6 rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 13 listopada 2007 roku⁵⁴, Komisję do spraw odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów, która rozpatrywała również wnioski pochodzące od osób indywidualnych zawierające żądanie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec sędziów.

W trakcie rozpoznawania spraw z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej Krajowa Rada Sądownictwa po przeanalizowaniu 71 wyroków nieprawomocnych podjęła:

- 6 uchwał o wniesieniu odwołań od wyroków Sądów Apelacyjnych – Sądów Dyscyplinarnych - wszystkie odwołania wniesione zostały na niekorzyść obwinionych sędziów.

W trzech przypadkach Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny utrzymał w mocy wyroki sądów dyscyplinarnych I instancji. W jednym przypadku uchylono zaskarżony wyrok i umorzono postępowanie dyscyplinarne. W wyroku z dnia 2 października 2009 roku SNO 56/09 Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że w związku z treścią przepisów art. 60 pkt 12 oraz art. 75 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz.U. Nr 26, poz. 157), z dniem 4 marca 2009 roku odpadła, z mocy prawa, podstawa materialnoprawna odpowiedzialności dyscyplinarnej asesorów, zaś procesowym skutkiem tak dokonanej zmiany jest nie tylko wyłączenie możliwości wszczęcia, ale także i dalszego prowadzenia wszczętych wcześniej, a nie zakończonych prawomocnie przed tą datą, postępowań dyscyplinarnych wobec asesorów sądowych. Od tej daty Sąd Dyscyplinarny nie był już władny do orzekania w przedmiocie odpowiedzialności dyscyplinarnej tej grupy zawodowej, jaką stanowili asesorzy, w tym także w sprawach wcześniej wszczętych, a zatem podmiotowo kognicja sądów dyscyplinarnych, o których mowa jest w art. 110 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku – Prawo o ustroju sądów powszechnych, została ograniczona tylko do sędziów.

W jednym przypadku Sąd Najwyższy uwzględnił odwołanie Krajowej Rady Sądownictwa i zmieniono zaskarżony wyrok przez orzeczenie wobec obwinionego sędziego kary dyscyplinarnej złożenia z urzędu, a w jednym uchylił wyrok sądu I instancji ale w części, w której nie zostało określone miejsce służbowe przeniesienia obwinionego sędziego na inne miejsce służbowe.

Na wniosek Kolegium Sądu Okręgowego jednego z sądów Rada podjęła uchwałę o wystąpieniu do Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z wnioskiem o przeniesienie sędziego sądu rejonowego na inne miejsce służbowe ze względu na powagę stanowiska sędziego.

Zgodnie z art. 75 § 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku – Prawo o ustroju sądów powszechnych zgoda sędziego na przeniesienie na inne miejsce służbowe nie jest wymagana, gdy przeniesienia tego wymaga wzgląd na powagę stanowiska. Sąd Najwyższy w uchwale z 9 kwietnia 2008 roku, SNO 17/08 (OSNKW 2008/8/63) wyraził pogląd, że przeniesienie sędziego na inne miejsce służbowe bez jego zgody na podstawie art. 75 § 2 pkt 3 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych nie wiąże się z jakimkolwiek nagannym zachowaniem sędziego i następuje w wyniku stwierdzenia okoliczności niezależnych od sędziego, których zaistnienie prowadzi do przyjęcia,

⁵⁴ Rozporządzenie Prezydenta RP z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa oraz postępowania przed Radą (Dz.U. Nr 219, poz. 1623).

że jest to niezbędne przez wzgląd na powagę stanowiska sędziego⁵⁵. Nie chodzi zatem o zachowania przez sędziego zawinione, za które ponosi on odpowiedzialność dyscyplinarną, uregulowaną w innych przepisach ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, lecz o zdarzenia, za których zaistnienie winy przypisać mu nie można. Jako przykłady uzasadniające przeniesienie sędziego na inne miejsce służbowe ze względu na powagę stanowiska można wskazać wypadki utraty przez niego wiarygodności w danej miejscowości na skutek zdarzeń, na które nie miał wpływu i których powstanie oraz przebieg były niezależne od jego zachowań⁵⁶.

Okolicznością niezależną od sędziego, lecz powodującą potrzebę przeniesienia go na inne miejsce służbowe ze względu na powagę stanowiska z pewnością może być popełnienie ciężkiego przestępstwa przez członka rodziny sędziego, zamieszkującego w miejscowości, w której sędzia ma swą siedzibę⁵⁷. Należy przy tym zważyć, jakiego rodzaju jest to czyn, jakie jest jego nagłośnienie w środowisku lokalnym i w jakim kontekście sytuacyjnym wystąpił.

Rada podjęła 2 uchwały o wystąpieniu do Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych z wnioskiem o podjęcie stosownych czynności:

- w związku z okolicznościami opisanymi w piśmie przez sędziego sądu rejonowego oraz
- w związku z fragmentami uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego, przed którym toczyło się postępowanie dyscyplinarne przeciwko asesorowi Sądu Rejonowego, mogącymi wskazywać na możliwość popełnienia przez prezesa sądu rejonowego przewinienia dyscyplinarnego w postaci prób wpływania na orzecznictwo obwinionego asesora tego sądu.

Rada podjęła również uchwałę, w której stwierdziła, że nie znalazła podstaw do wystąpienia na podstawie art. 2 ust. 2 pkt 8 ustawy o KRS z żądaniem podjęcia czynności dyscyplinarnych, ani do inicjowania czynności dyscyplinarnych przewidzianych w art. 114 § 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych wobec sędziego jednego z sądów rejonowych.

Minister Sprawiedliwości wnioskiem z dnia 10 kwietnia 2009 roku zwrócił się o rozważenie wystąpienia przez Krajową Radę Sądownictwa z żądaniem podjęcia czynności dyscyplinarnych wobec jednego z sędziów. Sprawa została nagłośniona przez media w kontekście tragicznego zdarzenia zabójstwa dwóch osób.

Sąd Rejonowy w Kościanie uchylił wobec oskarżonego areszt tymczasowy. Sąd Okręgowy w Poznaniu zmienił to orzeczenie i areszt tymczasowy utrzymał w mocy. Postanowienie sądu II instancji nie zostało jednak wykonane przez Policję i oskarżony nie został osadzony w zakładzie karnym. Przebywając na wolności, dokonał zabójstwa 2 osób. Kontrola akt sprawy wykazała, że doszło do naruszenia prawa procesowego, ale brak było podstaw do wystąpienia z wnioskiem o wszczęcie wobec sędziego postępowania dyscyplinarnego. Służby nadzoru w Ministerstwie Sprawiedliwości były odmiennego zdania niż sędzia wizytator Sądu Okręgowego w Poznaniu. Minister Sprawiedliwości uznał, że istniały podstawy do stosowania tymczasowego aresztu,

⁵⁵ por. T. Ereciński, J. Gudowski, J. Iwulski, Komentarz do Prawa o ustroju sądów powszechnych i ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2002, s. 211

⁵⁶ T. Ereciński, J. Gudowski, J. Iwulski, op. cit., s. 212.

⁵⁷ T. Ereciński, J. Gudowski, J. Iwulski, op. cit., s. 212

i w konsekwencji za uzasadnione uważał złożenie wniosku żądającego od Krajowej Rady Sądownictwa wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.

Po zapoznaniu się z wnioskiem Ministra Krajowa Rada Sądownictwa nie znalazła podstaw do wystąpienia z żądaniem podjęcia czynności dyscyplinarnych, ani do inicjowania czynności dyscyplinarnych wobec sędziego Sądu Rejonowego w Kościanie. W uzasadnieniu uchwały podjętej w dniu 7 maja 2009 roku Rada stwierdziła, że sąd pierwszej instancji dokonał wprawdzie błędnych ustaleń faktycznych, co jednak nie oznacza, że dopuścił się przy tym naruszenia prawa procesowego w rozumieniu art. 107 § 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych. Nadto, Rada zasygnalizowała zbieżność jej poglądów z orzeczeniem Sądu Najwyższego⁵⁸, z którego wynika że „obciążenie sędziego wizją odpowiedzialności dyscyplinarnej lub cywilnoprawnej za wyrok, oznaczałoby pozbawienie go niezależności i swobody orzekania. Nietrafność orzeczenia i jego wzruszenie w toku instancji nie oznacza winy tego wykonawcy władzy sądowniczej”. Ten pogląd powinien zostać zaprezentowany, zdaniem Rady, środkiem społecznego przekazu, które uznały sędziego za winnego tragedii zabójstwa 2 osób.

Do Krajowej Rady Sądownictwa wpłynął odpis zawiadomienia skierowanego przez Sąd Apelacyjny - Sąd Dyscyplinarny w Katowicach do Prokuratora Apelacyjnego w Katowicach z dnia 22 czerwca 2009 roku o rażącym naruszeniu obowiązków procesowych w toku postępowania przygotowawczego prowadzonego przeciwko sędziemu sądu rejonowego przez Prokuraturę Okręgową w Bielsku-Białej.

Postępowanie o uchylenie immunitetu sędziom Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej i Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej było przedmiotem wielu artykułów prasowych informujących o istnieniu „mafii sędziowsko-prokuratorskiej w obu sądach”.

Sąd zauważył, że pominięcie w pisemnym protokole istotnej części zeznań jednego z sędziów sądu rejonowego spowodować mogło nie tylko wprowadzenie w błąd sądów dyscyplinarnych obu instancji w sprawie o wydanie orzeczeń o uchyleniu innemu sędziemu immunitetu, ale także stanowiło działanie na szkodę wymiaru sprawiedliwości.

Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa skierował pismo do Ministra Sprawiedliwości z prośbą o zawiadomienie Rady jakie działania w tej sprawie zostały podjęte przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego. W odpowiedzi Zastępca Prokuratora Generalnego – Prokurator Krajowy poinformował, że kserokopia pisma Prezesa Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego w Katowicach została potraktowana jako zawiadomienie o popełnieniu przez prokuratorów przestępstwa w toku postępowania przygotowawczego Prokuratury Okręgowej w Bielsku-Białej prowadzonego przeciwko sędziom Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej i innym i została przekazana Prokuratorowi Apelacyjnemu we Wrocławiu w celu spowodowania procesowego rozpoznania podniesionych w tym piśmie zarzutów przez Prokuratora Okręgowego w Opolu. Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez prokuratorów prowadzących śledztwa, zawierające zarzuty dotyczące manipulowania materiałem dowodowym na etapie wnioskowania o uchylenie immunitetu złożył jeden z sędziów sądu rejonowego i też zostało ono przekazane Prokuratorowi Apelacyjnemu we Wrocławiu. Jedno-

---

⁵⁸ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 2005 r. sygn. akt II CK 27/05.

cześnie Rada została poinformowana, że postępowanie w prowadzonych sprawach pozostaje w zainteresowaniu Biura Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej.

Do rozpatrzenia przez **Komisję d/s odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów** skierowano w 2009 roku - 174 skargi i wnioski od osób prywatnych. W 32 sprawach komisja zwróciła się o wyjaśnienia do prezesów właściwych sądów. Jedną ze spraw przekazano według właściwości Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego. W 141 sprawach Krajowa Rada Sądownictwa udzieliła piszącym informacji o braku podstaw do wystąpienia z żądaniem podjęcia czynności dyscyplinarnych lub do inicjowania czynności dyscyplinarnych.

W dniach 21 – 24 września 2009 roku w Zakopanem odbyła się konferencja Zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego w Sądach Apelacyjnych i Okręgowych, zorganizowana przez Krajową Radę Sądownictwa z udziałem Przewodniczącego Rady sędziego Stanisława Dąbrowskiego i Przewodniczącej Komisji do Spraw Odpowiedzialności Dyscyplinarnej Sędziów KRS sędzi Krystyny Mielczarek. Omówiono zagadnienia i problemy dotyczące postępowań dyscyplinarnych na tle orzeczeń Sądu Najwyższego. Zastanawiano się także nad usprawnieniem postępowań i skróceniem czasu ich trwania.

Przy Krajowej Radzie Sądownictwa działa zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2001 roku – Prawo o ustroju sądów powszechnych Rzecznik Dyscyplinarny Sędziów Sądów Powszechnych, którego wybiera Rada spośród kandydatów zgłoszonych przez zgromadzenia ogólne sędziów sądów apelacyjnych.

W dniu 18 stycznia 2010 roku dobiegała końca kadencja rzecznika dyscyplinarnego. Zgodnie z art. 112 § 3 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych zgromadzenia ogólne sędziów sądów apelacyjnych wybierają spośród sędziów sądów apelacyjnych po jednym kandydacie i wybranych kandydatów zgłaszają Krajowej Radzie Sądownictwa najpóźniej na trzy miesiące przed upływem kadencji rzecznika dyscyplinarnego. W związku z powyższym Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa zwrócił się do Prezesów Sądów Apelacyjnych o nadesłanie informacji o wybranym kandydacie na rzecznika wraz z protokołem zgromadzenia ogólnego i aktami osobowymi wybranego kandydata w terminie do dnia 20 października 2009 roku. Zgłoszono 8 kandydatów. Zgromadzenia Ogólne Sędziów Sądów Apelacyjnych w Gdańsku, Katowicach i Wrocławiu nie dokonały wyboru kandydata.

Komisja ds. Etyki Zawodowej Sędziów rozpatrzyła i przedstawiła Radzie 37 spraw, w których skarżący domagali się stwierdzenia naruszenia zasad etyki zawodowej przez sędziów i wyciągnięcia konsekwencji dyscyplinarnych. Zarzuty podnoszone przez skarżących dotyczyły głównie przebiegu postępowań sądowych w indywidualnych sprawach: oceny przez sąd dowodów, ustalenia stanu faktycznego sprawy, wydania błędnego orzeczenia. Sędziom zarzucano uległość wobec drugiej strony postępowania sądowego, odmowę wyłączenia sędziego od rozpatrywania sprawy, przekroczenie przez sędziego uprawnień, przewlekłość w prowadzeniu postępowania. W żadnej sprawie Krajowa Rada Sądownictwa nie dopatrzyła się przesłanek wskazujących na naruszenie zasad etyki zawodowej sędziów, a co za tym idzie – nie znalazła podstaw do podejmowania czynności dyscyplinarnych wobec wskazanych sędziów.

Wobec uznania niekonstytucyjności uprawnień do orzekania przez asesorów sądowych⁵⁹ i związanej z tym zmiany w ustroju sądów powszechnych, Rada w dniu 7 października 2009 roku zmieniła Zbiór Zasad Etyki Zawodowej Sędziów⁶⁰ poprzez modyfikację jego § 6, któremu nadano brzmienie: „Przyjęte w Zbiorze zasady etyki mają odpowiednie zastosowanie do sędziów w stanie spoczynku”, co oznaczało usunięcie fragmentu nakazującego stosowanie tego zbioru także do asesorów sądowych.

W dniu 17 grudnia 2009 roku Krajowa Rada Sądownictwa wyraziła pogląd, że pożądane jest aby sędziowie, którzy są na liście radców prawnych złożyli wnioski o skreślenie ich z tej listy. Kwestia ta – w ocenie Rady – powinna być rozwiązana przez ustawodawcę, gdyż w świetle ustawy o radcach prawnych nie jest możliwe nałożenie na sędziego obowiązku złożenia wniosku o skreślenie z listy radców prawnych.

V. Sprawy z zakresu lustracji i wizytacji.

W 2009 roku Komisja do spraw Lustracji i Wizytacji Krajowej Rady Sądownictwa rozpatrzyła 30 przedstawionych jej spraw od osób indywidualnych.

Krajowa Rada Sądownictwa **podjęła**:

- o **1** uchwałę w przedmiocie zwrócenia się o dokonanie lustracji orzecznictwa sędziego sądu rejonowego;
- o **14** uchwał o odmowie przeprowadzenia lustracji w tym orzecznictwa sędziów, sądów, wydziałów sądów, pracy sędziów.

W pozostałych sprawach Rada nie znalazła podstaw do przeprowadzenia na podstawie art. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku o Krajowej Radzie Sądownictwa czynności nadzorczo-wizytacyjnych w przedstawionych przez osoby skarżące sprawach.

VI. Rozpatrywanie skarg i wniosków.

Z treści skarg i wniosków skierowanych do Rady wynika, iż jej kompetencje i zadania nie są społeczeństwu znane. Skarżący traktowali Radę jako nadrzędny organ wymiaru sprawiedliwości, powołany do sprawowania nadzoru administracyjnego i judykacyjnego nad działalnością sądów. Domagali się zmiany orzeczeń sądowych (zarówno sądów powszechnych, jak i administracyjnych), dokonania kontroli zapadłych wyroków i ingerencji w toczące się postępowania sądowe. Żądali wyłączenia poszczególnych sędziów lub całego sądu, dopuszczenia dowodów w sprawie, bądź rozpoznania środków odwoławczych w określony sposób. Domagano się też wzruszenia prawomocnych orzeczeń. Znaczna część pism miała charakter pism procesowych.

Często przedmiotem skarg były działania lub zaniechania prezesów sądów, zwłaszcza w zakresie sprawowanego przez nich - nienależycie w ocenie skarżących – nadzoru nad sprawnością postępowań i pracą „podległych” im sędziów. Znaczna liczba skarg pochodziła od osób odbywających karę pozbawienia wolności, którym sądy penitencjarne odmówiły udzielenia

⁵⁹ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 października 2007 r. sygn. akt SK 7/06.

⁶⁰ Zbiór Zasad Etyki Zawodowej Sędziów - załącznik do uchwały Nr 16/2003 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 lutego 2003 r.; zmiana treści § 6 uchwała Nr 741/2009 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 października 2009 r.

warunkowego przedterminowego zwolnienia bądź przerwy w odbywaniu kary. Skarżący zarzucali w tym zakresie zaniedbania sądów dotyczące zebrania należytego materiału dowodowego oraz polemizowali z ustaleniami faktycznymi sądów, a czasem przedstawiali własne wykładnie przepisów, które zostały zastosowane lub których nie zastosowano a ich zdaniem winny mieć zastosowanie. Wielu skarżących z tej grupy oczekiwało od Rady udzielenia im warunkowego przedterminowego zwolnienia lub przerwy w karze. Ponieważ nie leży to w kompetencjach Rady nie mogła ona rozpoznać tych pism zgodnie z oczekiwaniami ich autorów. Powodowało to niezadowolenie skarżących ze sposobu załatwienia skarg wyrażające się w dalszych skargach często zawierających ostrzejsze, a nawet obraźliwe sformułowania. Niektóre ze skarg dotyczyły niesprawnego działania sekretariatów sądowych. W odpowiedziach na skargi i wnioski Rada udzielała zainteresowanym stosownych wyjaśnień, przekazywała pisma – zgodnie z właściwością – prezesom sądów, wskazywała właściwą procedurę. Skargi ponawiane, podtrzymujące wcześniej opisane zarzuty, skargi o charakterze pieniactwym, jak też wskazujące na niezrównoważenie psychiczne ich autorów - w łącznej liczbie 611 - pozostawiono bez dalszego biegu, informując o tym piszących.

W 2009 roku do Biura Krajowej Rady Sądownictwa wpłynęło 1413 pism od 668 osób. Zostały one rozpatrzone przez stosowne Komisje Rady tj. Komisję do spraw skarg, Komisję do spraw odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów, Komisję do spraw etyki oraz Komisję do spraw lustracji i wizytacji.

VII. Działalność Rady na arenie międzynarodowej.

W 2009 roku w ramach kontaktów międzynarodowych Krajowa Rada Sądownictwa gościła kilka delegacji zagranicznych Rad Sądownictwa i innych instytucji związanych z sądownictwem.

W dniu 23 kwietnia 2009 roku odbyło się spotkanie Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa z delegacją Sądu Najwyższego Łotwy, przebywającą w Polsce z oficjalną, czterodniową wizytą na zaproszenie Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. Goście uczestniczyli w posiedzeniu plenarnym Krajowej Rady Sądownictwa, na którym mieli okazję zapoznać się z pracami Rady, w szczególności związanymi z opiniowaniem aktów normatywnych i wnioskowaniem o powołania na stanowiska sędziowskie. Podczas spotkania omówiono kompetencje obu organów, skład i pozycję ustrojową. Dyskutowano także o praktycznych doświadczeniach płynących z relacji z władzą ustawodawczą.

Pod koniec kwietnia 2009 roku przebywała w Warszawie z trzydniową roboczą wizytą jedenastoosobowa delegacja Naczelnej Rady Sprawiedliwości Ukrainy, która w dniu 24 kwietnia 2009 roku spotkała się z delegacją Krajowej Rady Sądownictwa w jej siedzibie. Goście zapoznali się z zakresem kompetencji Krajowej Rady Sądownictwa i regulacjami prawnymi. Pytania dotyczyły systemu mianowania i promocji sędziów, a także struktury zarobków sędziów. Szczególne zainteresowanie wzbudzały aspekty zbierania i przygotowania informacji o kandydatach na stanowiska sędziowskie, jak również postępowania dyscyplinarne. Dokonano też bilansu podobieństw i różnic występujących między polskim a ukraińskim modelem sądownictwa, w tym także procesu powoływania sędziów.

Natomiast w dniach 27 – 29 maja 2009 roku w Bukareszcie odbyło się Zgromadzenie Ogólne Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa współorganizowane przez Najwyższą Radę

Sądownictwa w Rumunii, która obchodziła 100 rocznicę powstania. Tematem obrad była „Przejrzystość i dostęp do wymiaru sprawiedliwości”. Wzięło w nim udział 246 delegatów, reprezentujących ponad 30 państw. Krajowa Rada Sądownictwa była reprezentowana przez Przewodniczącego sędziego Stanisława Dąbrowskiego i członków Rady: sędzię Teresę Fleming – Kuleszę i sędzię Irenę Piotrowską, która dokonała multimedialnej prezentacji rezultatów prac grupy roboczej „Zaufanie publiczne”, koordynowanej (w zakresie działań) przez Krajową Radę Sądownictwa. Szczególne zainteresowanie wzbudziły wyniki przeprowadzonych w Polsce badań opinii publicznej na temat zaufania społeczeństwa do sądownictwa. Okazało się, że wśród osób mających styczność z wymiarem sprawiedliwości, ocena jego funkcjonowania jest bardzo wysoka. Tę konkluzję potwierdziły podobne badania we Włoszech czy Rumunii. Ważnym akcentem Zgromadzenia Ogólnego była przyjęta przez aklamację rezolucja, dotycząca przejrzystości sądownictwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

W dniach 15 – 18 kwietnia delegacja Krajowej Rady Sądownictwa przebywała w Turcji na zaproszenie Tureckiej Wysokiej Rady Sędziów i Prokuratorów. Była to bardzo owocna i interesująca wizyta, podczas której delegacja Rady zwiedziła tureckie Ministerstwo Sprawiedliwości. Turecki Minister Sprawiedliwości jest sędzią i jednocześnie członkiem Wysokiej Rady Sędziów i Prokuratorów. Podczas spotkania z wiceprzewodniczącym Wysokiej Rady Sędziów i Prokuratorów członkowie delegacji zapoznali się ze składem i kompetencjami tego organu. Reprezentanci Krajowej Rady Sądownictwa złożyli także wizytę w tureckim Najwyższym Sądzie Apelacyjnym i Najwyższym Sądzie Administracyjnym. Dyskutowano na temat gwarancji niezawisłości w obu systemach sądowniczych. Na zakończenie wizyty goście mieli możliwość zwiedzenia jednego z ankarskich więzień.

20 kwietnia w Brukseli członkowie Rady wzięli udział w posiedzeniu Rady Wykonawczej Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa dotyczącym m.in. kwestii ofiar przestępstw. W ramach Programu Sztokholmskiego, Krajowa Rada Sądownictwa zostanie poproszona o wskazanie sędziego do stałego utrzymywania kontaktów i udzielania odpowiedzi w kwestiach pomocy ofiarom przestępstw.

Na zaproszenie holenderskiej Rady Sądownictwa delegacja Krajowej Rady Sądownictwa przebywała z roboczą wizytą w Holandii w dniach 13-17 lipca 2009 roku.

W ramach członkostwa Polski w Radzie Konsultacyjnej Sędziów Europejskich CCJE, reprezentant Krajowej Rady Sądownictwa wziął udział w spotkaniu konferencyjnym w dniach 30 czerwca – 1 lipca 2009 roku w Bordeaux dotyczącym relacji pomiędzy prokuratorami i sędziami w społeczeństwie demokratycznym, a także w X Sesji Plenarnej CCJE, która odbyła się w dniach 18-20 listopada 2009 roku w Brdo - Ljubljanie. Przewodniczący Rady spotkał się w dniu 22 czerwca 2009 roku z przedstawicielami stowarzyszenia MEDEL, reprezentującego krajowe stowarzyszenia sędziów i prokuratorów z państw członkowskich Rady Europy.

W dniach 24 – 25 września odbyło się w Warszawie kolejne spotkanie Rady Wykonawczej oraz Komitetu Sterującego Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa (ENCJ).

Członkowie Rady wzięli ponadto udział w obchodach 20-lecia Sądu Pierwszej Instancji, zorganizowanego w siedzibie Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich w dniu 25 września 2009 roku oraz w Seminarium poświęconym nowym horyzontom europejskiego sądownictwa cywilnego w kierunku Programu Sztokholmskiego w dniach 5-6 listopada 2009 roku, zorganizowanym przez Europejską Szkołę Prawa w Trewirze.

VIII. Uhonorowanie sędziów odchodzących w stan spoczynku.

Krajowa Rada Sądownictwa, poczynając od 2008 roku⁶¹, uroczyście wyrażała podziękowanie zasłużonym sędziom odchodzącym w stan spoczynku za wieloletnią pracę dla wymiaru sprawiedliwości. Przewodniczący Rady wręczył 286-ciu sędziom w stanie spoczynku okolicznościowe medale „Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości – Bene Merentibus Iustitiae”.

W dniu 8 stycznia 2009 roku Krajowa Rada Sądownictwa uhonorowała wybitnego prawnika, byłego Prezesa Trybunału Konstytucyjnego, Jerzego Stępnia medalem „Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości – Bene Merentibus Iustitiae”. Sędzia Jerzy Stępień wyraził pogląd, że dla zapewnienia pełnej niezależności sądów i niezawisłości sędziów, należałoby zbudować taki system, w którym nie byłoby awansów sędziowskich.

IX. Rada a środki społecznego przekazu.

W 2009 roku Rada z zaniepokojeniem i dezaprobatą zauważyła, nasilające się ataki na wymiar sprawiedliwości inspirowane wątpliwej jakości (z metodologicznego punktu widzenia) sondażami oraz eksponowaniem jednostkowych przypadków decyzji sądów bulwersujących opinię publiczną. W stanowisku z dnia 1 kwietnia Krajowa Rada Sądownictwa wyraziła pogląd, że budowanie negatywnego wizerunku sądownictwa w oparciu o jednostkowe, niereprezentatywne przykłady orzeczeń sądów tworzy w opinii publicznej niesłuszne przekonanie o słabości wymiaru sprawiedliwości.

Pomimo wielu konferencji prasowych organizowanych przez Krajową Radę Sądownictwa w celu przedstawienia zarówno działalności Rady jak i wyników przeprowadzonego badania opinii społecznej dotyczącego wizerunku sądów i oceny sędziów, zainteresowanie środków społecznego przekazu było minimalne.

Poczynając od października 2008 roku Rada rozpoczęła wydawanie kwartalnika „Krajowa Rada Sądownictwa”. Do końca 2009 roku ukazało się 5 numerów. W związku z jubileuszem Rady przygotowano jubileuszowe wydanie obrazujące XX lat jej działalności.

X. Postulaty Rady co do aktualnych problemów i potrzeb wymiaru sprawiedliwości.

Krajowa Rada Sądownictwa, jako organ umocowany konstytucyjnie i jako reprezentant władzy sądowniczej powinna mieć w relacjach z władzą ustawodawczą i wykonawczą silną pozycję – co urzeczywistniłoby konstytucyjną zasadę trójpodziału władz.

Spostrzeżenia i propozycje Rady – władzy sądowniczej odpowiedzialnej za wymiar sprawiedliwości - nie są wiążące i nie są brane pod uwagę w sposób adekwatny do jej pozycji i kompetencji. Niepokojące są za to tendencje do wzmocnienia pozycji Ministra Sprawiedliwości w stosunku do sądów i dążenie podporządkowania władzy sądowniczej władzy wykonawczej. Zmiany rządów, a zwłaszcza ministrów sprawiedliwości (obecny minister jest 18-tym w ostatnim dwudziestolecu), powodują ciągle zmiany wizji funkcjonowania i organizacji sądownictwa. Ignorowanie uprawnień Rady do opiniowania aktów prawnych dotyczących wymiaru sprawiedliwości, liczne uwagi Rady, przedstawiane w opiniach, wskazujące nieprawidłowości rozwiązań przyjętych w projektach aktów normatywnych, a także oczywiste błędy

⁶¹ Uchwała Nr 184/2007 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 listopada 2007 r.

legislacyjnie i nieudane regulacje prawne w nowych ustawach, rzutujące na obniżenie sprawności postępowania wskazują na pilną potrzebę wyposażenia Rady w inicjatywę ustawodawczą. Władza sądownicza jest jedyną z władz, której organy takiej inicjatywy są pozbawione.

Doświadczenia związane z długotrwałością prac rządu, a następnie parlamentu nad rozwiązaniem kwestii niekonstytucyjności powierzenia przez Ministra Sprawiedliwości czynności sędziowskich asesorum sądowym, prac nad zmianą wysokości wynagrodzeń sędziowskich (wynagrodzenia w dalszym ciągu nie są uznawane za satysfakcjonujące i odpowiadające godności urzędu) a także nieprawidłowości w ustawie o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury uzasadniają zwrócenie się przez Krajową Radę Sądownictwa do władzy ustawodawczej i władzy wykonawczej z postulatem rozważenia możliwości dokonania zmiany obowiązującej Konstytucji RP w kierunku wyposażenia Rady w prawo inicjatywy ustawodawczej w zakresie związanym z obszarem jej działalności. Konieczność pilnej modyfikacji wadliwie skonstruowanego procesu kształcenia obecnych i przyszłych kadr wymiaru sprawiedliwości charakteryzującego się m.in. nadmiernie wydłużoną i skomplikowaną drogą dochodzenia do zawodu sędziego przez osoby niewykonujące innych zawodów prawniczych również uzasadnia podjęcie takiej inicjatywy.

Możliwość przedkładania Sejmowi, przez konstytucyjny organ stojący na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów, własnych projektów i rozwiązań konsultowanych ze środowiskiem sędziowskim stosującym prawo w praktyce, zdecydowanie poprawiłaby jakość stanowionego prawa. Przyznanie Radzie inicjatywy ustawodawczej i powierzenie nadzoru administracyjnego nad sądami powszechnymi Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego unormowałoby sytuację w polskim wymiarze sprawiedliwości, a przede wszystkim przestałby on być kartą przetargową polityków.

Z uwagi na dbałość o stanowione prawo, w oparciu o które sądy wydają orzeczenia, Rada szczegółowo analizuje opiniowane akty normatywne dotyczące sądownictwa i sędziów. Niejednokrotnie sprzeciwia się zmianom w kodeksach normujących postępowania sądowe, dokonywanym „przy okazji” nowelizowania innych ustaw – czynionym bez głębszej refleksji oraz bez przekonującego uzasadnienia i analizy, jakie skutki zmiany te mogą spowodować w całości nowelizowanej instytucji prawa procesowego. Członkowie Rady - mając na uwadze istotną dla prawidłowego funkcjonowania sądownictwa spójność systemu prawa - w oparciu o liczbę opiniowanych projektów - zwracali niejednokrotnie uwagę, na niepokojące zjawisko dokonywania zbyt częstych zmian kodeksów i ustaw.

Rada postanowiła zwrócić się do władzy ustawodawczej z wnioskiem o rozszerzenie kompetencji o opiniowanie kandydatów spośród sędziów do gremiów międzynarodowych, w tym do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Sytuacja, gdy były Prezes Trybunału Konstytucyjnego prof. Marek Safjan zwrócił się pisemnie do Rady o poparcie jego kandydatury na stanowisko sędziego Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości zrodziła wątpliwości związane z prawem Rady do udzielenia takiej rekomendacji.

Dla bieżących celów stawianych przed Radą szczególną wagę mają niewykonane do tej pory wyroki Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 listopada 2007 roku⁶² w sprawie kryteriów oceny kandydatów na stanowiska sędziowskie oraz z dnia 19 listopada 2009 roku⁶³ w sprawach

⁶² Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 listopada 2007 roku sygn. akt SK 43/06.

⁶³ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 listopada 2009 roku sygn. akt K 62/07.

szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa oraz postępowania przed Radą. Z uwagi na konieczność nowelizacji ustawy o KRS poprzez zamieszczenie w niej przepisów regulujących sposób funkcjonowania Rady oraz prawidłowe rozdzielanie materii ustawy i aktu wykonawczego, Trybunał Konstytucyjny dał ustawodawcy okres roku odraczając termin utraty mocy obowiązującej art. 12 ust. 6⁶⁴ ustawy o KRS.

Rada w uchwale⁶⁵ z dnia 12 marca 2010 roku zwróciła się do organów posiadających inicjatywę ustawodawczą z apelem o podjęcie działań zmierzających do nowelizacji ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa przedstawiając własny projekt - jako załącznik do uchwały. Aktualnie zostały podjęte przez Radę we współpracy z Marszałkiem Senatu RP i senacką Komisją Ustawodawczą działania zmierzające do wykonania tych orzeczeń. Problematyka wykonania obu wyroków, w związku z obecnie proponowanym uchwaleniem w całości nowej ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa stwarza także okazję do aktualizacji ustawowej materii dotyczącej Rady.

Zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa wśród uregulowań ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych wątpliwości co do zgodności z wzorcami konstytucyjnymi nadal budzi przyznanie Ministrowi Sprawiedliwości nadzoru nad działalnością administracyjną sądów powszechnych i wojskowych. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie oznaczonej sygnaturą K 45/07 budzi szereg kontrowersji, czego efektem są krytyczne glosy autorstwa prof. Pawła Sarneckiego⁶⁶ oraz dr. Marka Szubiakowskiego⁶⁷. Obecne prace nad nowelizacją tej ustawy zmierzają w nieakceptowanym dla sądownictwa kierunku. Rada krytycznie odnosi się do szeregu proponowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości zmian, a wśród sędziów powszechna jest opinia o tymże projekcie, jako nie wprowadzającym zmian na lepsze, a jedynie reformującym dla samego reformowania, dezorganizującym przy tym sądownictwo powszechne i utrudniającym obywatelowi dostęp do sądu.

Z przedstawionych powyżej uwag wynika ogrom wyzwań jakim przyjdzie sprostać sądownictwu, sędziom i Krajowej Radzie Sądownictwa.

---

⁶⁴ art. 12 ust. 6 - Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb działania Rady i postępowania przed Radą.

⁶⁵ **Uchwała Nr 566/2010 Krajowej Rady Sądownictwa** z dnia 12 marca 2010 r. w przedmiocie potrzeby zmiany ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa.

⁶⁶ Kwartalnik Krajowej Rady Sądownictwa Nr 3(4) – wrzesień 2009 r.;

⁶⁷ Kwartalnik Krajowej Rady Sądownictwa Nr 4(5) – grudzień 2009 r.

XI. Dane statystyczne.

Krajowa Rada Sądownictwa obradowała:

Data posiedzenia	dni	liczba posiedzeń	liczba uchwał (w sprawach osobowych i problemowych)	liczba osób względem których Rada podjęła uchwały
6-9 stycznia	4	1	39	324
21 stycznia	1	1	x	x
10-13 lutego	4	1	90	260
3-6 marca	4	1	114	304
31.03-3-04.09	4	1	45	172
21-23 kwietnia	3	1	25	219
5-8 maja	4	1	52	218
2-5 czerwca	4	1	94	359
22-25 czerwca	4	1	55	92
21-24 lipca	4	1	111	365
5 sierpnia	1	1	1	x
8-11 września	4	1	91	180
6-8 października	3	1	39	37
23 października	1	1	1	x
17-19 listopada	3	1	50	136
15-18 grudnia	4	1	140	152
	52	16	947	2818

UCHWAŁY W SPRAWACH KADROWYCH DOTYCZYŁY W SZCZEGÓLNOŚCI:

przedstawienia Prezydentowi z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
6-9 stycznia	2	x	x	10	8	38	2	x	60
10-13 lutego	x	x	2	1	14	81	x	5	103
3-6 marca	x	x	2	x	13	150	x	x	165
31.03-3-04.09	x	x	x	1	9	140	x	x	150
21-23 kwietnia	x	x	x	1	4	201	x	x	206
5-8 maja	x	x	1	x	2	110	x	4	117
2-5 czerwca	x	x	16	x	8	73	x	x	97
22-25 czerwca	x	x	x	1	10	51	x	x	62
21-24 lipca	x	x	12	x	15	19	x	x	46
8-11 września	x	x	1	4	10	26	x	x	41
6-8 października	x	x	1	x	1	13	x	x	15
17-19 listopada	5	x	x	3	12	7	x	x	27
15-18 grudnia	x	x	3	1	16	27	x	x	47
	7	x	38	22	122	936	2	9	1136

"Awans poziomy" - przedstawienie przez Krajową Radę Sądownictwa Prezydentowi RP wniosków w okresie 1 lipca 2008 r. - 21 stycznia 2009 r. o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku

* sędziego Sądu Okręgowego w Sądzie Rejonowym (art. 63a)

* sędziego Sądu Apelacyjnego w Sądzie Okręgowym (art. 64a)

art.art. 63a i 64a wprowadzone zostały ustawą z dnia 29 czerwca 2007 roku o zmianie ustawy Prawo - o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw - Dz.U. Nr 136, poz. 959 - uchylone zostały ustawą o zmianie ustawy - P o usp oraz niektórych innych ustaw z dnia 19 grudnia 2008 roku - Dz.U. Nr 1, poz. 4.

"awansu poziomego" - przedstawienia Prezydentowi z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu: sędziego Sądu Apelacyjnego w Sądzie Okręgowym
sędziego Sądu Okręgowego w Sądzie Rejonowym

Data posiedzenia	SA w SO	SO w SR	Łącznie
6-9 stycznia	57	177	234
10-13 lutego	13	89	102
2-5 czerwca	109	94	203
21-24 lipca	90	150	240
8-11 września	2	4	6
	271	514	785

umorzenia postępowania w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
6-9 stycznia	x	x	x	x	x	1	x	x	1
10-13 lutego	x	x	x	x	2	6	x	x	8
3-6 marca	x	x	x	x	2	7	x	x	9
31.03-3-04.09	x	x	x	x	x	3	x	x	3
21-23 kwietnia	x	x	x	x	1	3	x	x	4
5-8 maja	x	x	x	x	x	5	x	x	5
2-5 czerwca	x	x	3	x	x	x	x	x	3
22-25 czerwca	x	x	x	1	2	5	x	x	8
21-24 lipca	x	x	3	x	x	4	x	x	7
8-11 września	x	x	x	x	1	5	x	x	6
6-8 października	x	x	x	x	x	x	x	x	x
17-19 listopada	x	x	x	x		1	x	x	1
15-18 grudnia	x	x	x	x	2	6	x	x	8
	x	x	6	1	10	46	x	x	63

umorzenia postępowania w sprawie z wniosku o powołanie do pełnienia urzędu:

sędziego Sądu Apelacyjnego w Sądzie Okręgowym

sędziego Sądu Okręgowego w Sądzie Rejonowym

Data posiedzenia	SA w SO	SO w SR	Łącznie
6-9 stycznia	2	x	2
10-13 lutego	6	x	6
2-5 czerwca	2	2	4
21-24 lipca	x	2	2
8-11 września	x	2	2
	10	6	16

nieprzedstawienia Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
6-9 stycznia	x	x	x	1	3	6	x	x	10
10-13 lutego	x	x	4	x	6	16	x	x	26
3-6 marca	x	x	2	x	20	33	x	x	55
31.03-3-04.09	x	x	x	x	x	15	x	x	15
21-23 kwietnia	x	x	x	2	x	3	x	x	5
5-8 maja	x	x	4	x	7	9	x	x	20
2-5 czerwca	x	x	26	x	x	12	x	x	38
22-25 czerwca	x	x	x	x	4	15	x	x	19
21-24 lipca	x	x	27	x	5	7	x	x	39
8-11 września	x	x	6	x	3	40	x	x	49
6-8 października	x	x	x	x	2	15	x	x	17
17-19 listopada	x	x	1	x	18	7	x	x	26
15-18 grudnia	x	x	8	x	27	57	x	x	92
	x	x	78	3	95	235	x	x	411

nieprzedstawienia Prezydentowi z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu: sędziego Sądu Apelacyjnego w Sądzie Okręgowym sędziego Sądu Okręgowego w Sądzie Rejonowym

Data posiedzenia	SA w SO	SO w SR	Łącznie
6-9 stycznia	1	8	9
10-13 lutego	x	10	10
5-8 maja	1	x	1
2-5 czerwca	2	5	7
21-24 lipca	2	18	20
	6	41	47

przeniesienia sędziego w stan spoczynku na wniosek Kolegium Sądu

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
6-9 stycznia	x	x	x	x	x	2	x	x	2
10-13 lutego	x	x	x	1	x	2	x	x	3
3-6 marca	x	x	x	x	1	x	x	x	1
31.03-3-04.09	x	x	x	x	x	2	x	x	2
21-23 kwietnia	x	x	x	x	x	1	x	x	1
5-8 maja	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2-5 czerwca	x	x	x	x	x	2	x	x	2
22-25 czerwca	x	x	x	x	1	x	x	x	1
21-24 lipca	x	x	x	x		1	x	x	1
8-11 września	x	x	x	x	1	1	x	x	2
6-8 października	2	x	x	x	1	1	x	x	4
17-19 listopada	x	x	x	x	x	2	x	x	2
15-18 grudnia	x	x	x	x	1	2	x	x	3
	2	x	x	1	5	16	x	x	24

odmowy przeniesienia sędziego w stan spoczynku na wniosek Kolegium Sądu

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
2-5 czerwca	x	x	x	x	x	2	x	x	2

odroczenia przeniesienia sędziego w stan spoczynku

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
21-24 lipca	x	x	x	x	x	2	x	x	2
8-11 września	x	x	x	x	x	1	x	x	1
15-18 grudnia	x	x	x	x	x	1	x	x	1
	x	x	x	x	x	4	x	x	4

uhonorowania sędziów odchodzących w stan spoczynku

i wyróżnienie medalem "Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości -Bene Merentibus Iustitiae"

Data uchwały	SN	NSA	WSA	SA	SW/SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
6-9 stycznia	x	x	x	x	x	x	x	x	1
3-6 marca	x	16	x	x	37	17	x	x	70
5-8 maja	x	3	x	x	52	16	x	x	71
8-11 września	5	5	x	x	40	18	x	x	68
17-19 listopada	1	x	x	1	55	19	x	x	76
	6	24	x	1	184	70	x	x	286

*1)

*1) uhonorowanie sędziego Trybunału Konstytucyjnego J.Stępnia

Na podstawie art. 121 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych z dnia 27.07.2001 roku (Dz.U. z 2001 r. Nr 98, poz. 1070 ze zm.)

odwołania (zażalenia) od wyroku, (uchwały, postanowienia) Sądu Dyscyplinarnego

Data posiedzenia	SN	NSA	WSA	SA	SO	SR	WSO	WSG	Łącznie
6-9 stycznia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
10-13 lutego	x	x	x	x	x	1	x	x	1
3-6 marca	x	x	x	x	x	x	x	x	x
31.03-3-04.09	x	x	x	x	x	x	x	x	x
21-23 kwietnia	x	x	x	x	x	x	x	x	x
5-8 maja	x	x	x	x	x	1	x	x	1
2-5 czerwca	x	x	x	x	x	x	x	x	x
22-25 czerwca	x	x	x	x	1	x	x	x	1
6-8 lipca	x	x	x	x	x	x	x	x	x
21-24 lipca	x	x	x	x	1	1	x	x	2
8-11 września	x	x	x	x	x	x	x	x	x
17-19 listopada	x	x	x	x	x	1	x	x	1
	x	x	x	x	2	4	x	x	6

*)

*) dotyczy asesora w SR

wystąpienia z wnioskiem do SA SD o przeniesienie sędziego SR na inne miejsce służbowe ze względu na powagę stanowiska sędziego

wystąpienia do Rzecznika Dyscyplinarnego SSP o podjęcie stosownych czynności

1. w związku z okolicznościami opisanymi w piśmie SSR
2. wobec Prezesa SR

braku podstaw do wystąpienia z żądaniem podjęcia czynności dyscyplinarnych ani do inicjowania czynności dyscyplinarnych wobec SSR

Uchwały Rady dotyczyły także:

opiniowania wniosków Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie odwołania ze stanowiska Prezesa:

s. WSO	1
s. WSG	1

opiniowania kandydatów

na członka komisji konkursowej do przeprowadzenia konkursu na aplikację ogólną	1
na członków Rady Programowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury	3
do pełnienia funkcji Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury	1

**XII. ZESTAWIENIE UCHWAŁ, STANOWISK I OPINII KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
PODJĘTYCH W 2009 R. – UDOSTĘPNIONYCH NA STRONIE INTERNETOWEJ WWW.KRS.PL**

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 stycznia 2009 r.
w sprawie akcji protestacyjnych organizowanych w sądach.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 stycznia 2009 r.
w przedmiocie senackiego projektu ustawy o obywatelstwie polskim.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 stycznia 2009 r.
w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zadośćuczynieniu rodzinom ofiar wystąpień wolnościowych w latach 1956 – 1983.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 stycznia 2009 r.
w sprawie nieprzedstawienia Krajowej Radzie Sądownictwa do zaopiniowania projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie nadania statutu Krajowemu Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 stycznia 2009 r.
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 lutego 2009 r.
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 lutego 2009 r.
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks postępowania karnego oraz senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego (*druk senacki nr 347*).

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 12 lutego 2009 r.
w przedmiocie założeń do projektu ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i informacji prawnej dla osób fizycznych.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 lutego 2009 r.
w przedmiocie opóźnienia prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 lutego 2009 r.
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 lutego 2009 r.
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 lutego 2009 r.
w sprawie informacji jakie Krajowa Rada Sądownictwa powinna otrzymać przed opiniowaniem wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego.

Uchwała Nr 111/2009 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 lutego 2009 r.
w sprawie nadzwyczajnego Zebrania Przedstawicieli Zgromadzeń Ogólnych Sędziów Okręgów.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 lutego 2009 r.
w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości opłaty egzaminacyjnej za udział w egzaminie konkursowym na aplikację ogólną.

Uchwała Nr 224/2009 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 marca 2009 r.
w sprawie wskazania przedstawiciela Krajowej Rady Sądownictwa do komisji konkursowej do przeprowadzenia konkursu w ramach naboru na aplikację ogólną.

Uchwała Nr 225/2009 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 marca 2009 r.
w sprawie wskazania członków do Rady Programowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 marca 2009 r.
w przedmiocie rządowego projektu ustawy o dyscyplinie wojskowej.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 marca 2009 r.
w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 marca 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie naboru dla kandydatów na aplikację ogólną oraz trybu powoływania i działania zespołu konkursowego i komisji konkursowej.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 marca 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie nadania statutu Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 marca 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie organizacji i przebiegu aplikacji sędziowskiej oraz aplikacji prokuratorskiej.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 marca 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie organizacji i trybu odbywania aplikacji ogólnej.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 marca 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie powoływania patronów koordynatorów oraz patronów poszczególnych praktyk i staży.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 marca 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości opłaty za przystąpienie do egzaminu sędziowskiego lub prokuratorskiego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 marca 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości wynagrodzenia członków: zespołów konkursowego i egzaminacyjnego oraz komisji konkursowej i egzaminacyjnej.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 marca 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości wynagrodzenia patronów koordynatorów oraz patronów poszczególnych praktyk i staży.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 1 kwietnia 2009 r.

w przedmiocie zaniepokojenia i dezaprobaty z powodu nasilających się ataków medialnych na wymiar sprawiedliwości.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 1 kwietnia 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustalenia liczby stanowisk sędziowskich w Naczelnym Sądzie Administracyjnym oraz liczby wiceprezów.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 2 kwietnia 2009 r.

w przedmiocie ustawy o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 2 kwietnia 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości diet dla członków Rady Programowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 2 kwietnia 2009 r.

w przedmiocie założeń do ustawy o pracownikach sądów i prokuratury.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 3 kwietnia 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie funkcji oraz sposobu ustalania dodatków funkcyjnych przysługujących sędziom.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 3 kwietnia 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie stypendium dla aplikantów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 22 kwietnia 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie warunków i trybu przeprowadzania egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 22 kwietnia 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 22 kwietnia 2009 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 22 kwietnia 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości „Regulamin wewnętrznego urzędowania izb morskich”.

Uchwała Krajowej Rady Sądownictwa Nr 333/2009 z dnia 6 maja 2009 r.

w przedmiocie zaopiniowania kandydatury Profesor dr hab. Marii Szewczyk do pełnienia funkcji Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 maja 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o publicznym transporcie zbiorowym.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 maja 2009 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o ochronie przed nieuczciwymi praktykami w obrocie niektórymi złożonymi instrumentami finansowymi.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 maja 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie delegowania sędziów do Ministerstwa Sprawiedliwości i Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury oraz świadczeń przysługujących sędziom delegowanym poza stałe miejsce pełnienia służby.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 maja 2009 r.

dotyczące ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz.U. Nr 26, poz. 157).

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 maja 2009 r.

w sprawie sposobu kształtowania i wysokości wynagrodzenia asystentów sędziów sądów powszechnych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 4 czerwca 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy – Prawo antykorupcyjne.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 4 czerwca 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 4 czerwca 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw normujących funkcjonowanie służb nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 4 czerwca 2009 r.

co do planowanych zmian ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 4 czerwca 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 czerwca 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie zniesienia niektórych sądów grodzkich oraz zmiany rozporządzenia w sprawie utworzenia sądów grodzkich.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 5 czerwca 2009 r.

dotyczące przedstawienia propozycji do harmonogramu działalności szkoleniowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury oraz planu wydawniczego na 2010 rok.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 25 czerwca 2009 r.

w sprawie inspekcji w sądach wojskowych przeprowadzanych przez Departament Sądów Wojskowych Ministerstwa Sprawiedliwości.

Uchwała Krajowej Rady Sądownictwa Nr 611/2009 z dnia 23 lipca 2009 r.

w sprawie wniosku do Ministra Sprawiedliwości oraz do Ministra Obrony Narodowej o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych i sądów wojskowych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 23 lipca 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego i zmianie niektórych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 23 lipca 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 24 lipca 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 24 lipca 2009 r.

w sprawie projektu Komisji Europejskiej „Zielona Księga w sprawie przeglądu rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych”.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 września 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 września 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o ochronie informacji niejawnych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 września 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci szerokopasmowych w telekomunikacji oraz o zmianie niektórych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 września 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 września 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 września 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego i zmianie niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 października 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 października 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 października 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 października 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 października 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego.

Uchwała Krajowej Rady Sądownictwa Nr 741/2009 z dnia 7 października 2009 r.

o zmianie treści Zbioru Zasad Etyki Zawodowej Sędziów.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 7 października 2009 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 8 października 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Uchwała Nr 751/2009 Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 23 października 2009 r.

w sprawie Regulaminu wyboru kandydatów na stanowisko Prokuratora Generalnego.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 listopada 2009 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 listopada 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 listopada 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie utworzenia sądów gospodarczych.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 listopada 2009 r.

w przedmiocie projektu Obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 listopada 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 listopada 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 listopada 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 listopada 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 listopada 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie trybu postępowania właściwych organów w wypadku, gdy liczba osadzonych w zakładach karnych lub aresztach śledczych przekroczy w skali kraju ogólną pojemność tych zakładów.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 listopada 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 listopada 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie zniesienia niektórych wydziałów zamiejscowych sądów okręgowych oraz zmiany rozporządzenia w sprawie sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 listopada 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ustalenia sądu rejonowego, któremu przekazuje się rozpoznawanie spraw w elektronicznym postępowaniu upominawczym z obszarów właściwości innych sądów rejonowych.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 listopada 2009 r.

w przedmiocie założeń do projektu ustawy o zawodzie adwokata.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 listopada 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie utworzenia niektórych wydziałów zamiejscowych w sądach rejonowych oraz zmiany rozporządzenia w sprawie sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 listopada 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie zniesienia sądów grodzkich.

Uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks karny wykonawczy oraz ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 grudnia 2009 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego i ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 grudnia 2009 r.

w przedmiocie projektu dwóch projektów: projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo spółdzielcze, ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie oraz projektu ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz niektórych innych ustaw.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 grudnia 2009 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego sposobu prowadzenia rejestrów wchodzących w skład Krajowego Rejestru Sądowego oraz szczegółowej treści wpisów w tych rejestrach, projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia wzorów urzędowych formularzy wniosków o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego oraz sposobu i miejsca ich udostępniania, projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporzą-

dzenie w sprawie ustroju i organizacji Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego oraz szczegółowych zasad udzielania informacji z Rejestru i udostępniania kopii dokumentów z katalogu.

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 grudnia 2009 r.

w przedmiocie rządowego projektu ustawy o szczególnych uprawnieniach ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa oraz ich wykonywaniu w niektórych spółkach kapitałowych lub grupach kapitałowych prowadzących działalność w sektorach energii elektrycznej, ropy naftowej oraz paliw gazowych.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 grudnia 2009 r.

w sprawie wniosku Prezesa Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 17 września 2009 roku.

XIII. Skład Krajowej Rady Sądownictwa⁶⁸

1. **Stanisław DĄBROWSKI** Przewodniczący Rady,
Sędzia Sądu Najwyższego
2. **Roman KĘSKA** Wiceprzewodniczący Rady,
Sędzia Sądu Okręgowego w Siedlcach
3. **Ryszard PĘK** Wiceprzewodniczący Rady,
Sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego
4. **Ewa BARNASZEWSKA** Sędzia Sądu Okręgowego we Wrocławiu
5. **Jan BURY** Poseł na Sejm RP
6. **Ewa CHAŁUBIŃSKA** Sędzia Sądu Okręgowego w Łodzi
7. **Stanisław Marcin CHMIELEWSKI** Poseł na Sejm RP
8. **Zbigniew ĆWIAKALSKI** Minister Sprawiedliwości*)
9. **Andrzej Mikołaj DERA** Poseł na Sejm RP
10. **Marian FILAR** Poseł na Sejm RP
11. **Teresa FLEMMING-KULESZA** Sędzia Sądu Najwyższego
12. **Lech GARDOCKI** Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego
13. **Grzegorz GŁADYSZ** Sędzia Sądu Okręgowego w Krośnie
14. **Barbara GODLEWSKA-MICHALAK**
Sędzia Sądu Apelacyjnego w Warszawie,
Rzecznik Prasowy KRS od 12 września 2007 r.
15. **Mirosław JAROSZEWSKI** Sędzia Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie
16. **Krzysztof KWIATKOWSKI** Senator RP*)
17. **Zbigniew MERCHEL** Sędzia Sądu Okręgowego w Gdańsku
18. **Krystyna MIELCZAREK** Sędzia Sądu Apelacyjnego w Łodzi
19. **Beata MORAWIEC** Sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie
20. **Małgorzata NIEZGÓDKA-MEDEK**
Sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego
21. **Irena PIOTROWSKA** Sędzia Sądu Okręgowego w Katowicach
22. **Jarema SAWIŃSKI** Sędzia Sądu Okręgowego w Poznaniu
23. **Ewa STRYCYŃSKA** Sędzia Sądu Okręgowego w Warszawie,
Osoba powołana przez Prezydenta RP
24. **Janusz TRZCIŃSKI** Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego
25. **Piotr ZIENTARSKI** Senator RP

---

*) W dniu 14 października 2009 r. Ministrem Sprawiedliwości został Krzysztof KWIATKOWSKI.

*) W dniu 14 listopada 2009 r. do składu Rady powołany został przez Senat RP prof. Leon KIERES.

- BUDŻETOWA

Sędzia Beata MORAWIEC

Przewodnicząca

Sędzia Ewa BARNASZEWSKA
Sędzia Ewa CHAŁUBIŃSKA
Sędzia Grzegorz GŁADYSZ
Sędzia Mirosław JAROSZEWSKI
Sędzia Krystyna MIELCZAREK
Sędzia Małgorzata NIEZGÓDKA-MEDEK
Sędzia Ryszard PEK
Sędzia Irena PIOTROWSKA
Sędzia Jarema SAWIŃSKI
Sędzia Ewa STRYCYŃSKA

- DO SPRAW WIZYTACJI I LUSTRACJI

Sędzia Ryszard PEK

Przewodniczący

Sędzia Grzegorz GŁADYSZ
Sędzia Zbigniew MERCHEL
Sędzia Krystyna MIELCZAREK
Sędzia Beata MORAWIEC
Sędzia Irena PIOTROWSKA
Sędzia Jarema SAWIŃSKI

- DO SPRAW ETYKI ZAWODOWEJ SĘDZIÓW

Sędzia Teresa FLEMMING-KULESZA

Przewodnicząca

Sędzia Ewa CHAŁUBIŃSKA
Pierwszy Prezes SN Lech GARDOCKI
Sędzia Barbara GODLEWSKA-MICHALAK
Sędzia Krystyna MIELCZAREK
Sędzia Irena PIOTROWSKA
Sędzia Małgorzata NIEZGÓDKA-MEDEK

KOMISJE PROBLEMOWE KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

- Z ZAKRESU PRAWA CYWILNEGO

Sędzia Ewa BARNASZEWSKA
Sędzia Stanisław DĄBROWSKI
Sędzia Teresa FLEMMING-KULESZA
Sędzia Grzegorz GŁADYSZ
Sędzia Barbara GODLEWSKA-MICHALAK
Sędzia Roman KĘSKA
Sędzia Zbigniew MERCHEL
Sędzia Irena PIOTROWSKA
Sędzia Ewa STRYCYŃSKA

- Z ZAKRESU PRAWA KARNEGO

Sędzia Mirosław JAROSZEWSKI
Sędzia Krystyna MIELCZAREK
Sędzia Beata MORAWIEC
Sędzia Jarema SAWIŃSKI

- KONTAKTÓW MIĘDZYNARODOWYCH

Sędzia Teresa FLEMMING-KULESZA
Sędzia Barbara GODLEWSKA-MICHALAK
Sędzia Zbigniew MERCHEL
Sędzia Ryszard PĘK
Sędzia Irena PIOTROWSKA

- USTALENIA KRYTERIÓW OCENY KANDYDATÓW NA STANOWISKA SĘDZIOWSKIE ORAZ SZKOLE-
NIOWYCH

Sędzia Zbigniew MERCHEL   Przewodniczący

Sędzia Ewa BARNASZEWSKA
Sędzia Roman KĘSKA
Sędzia Ryszard PĘK
Sędzia Ewa STRYCYŃSKA

- SKARG

Sędzia Roman KĘSKA
Sędzia Zbigniew MERCHEL
Sędzia Ryszard PĘK

- ŚRODKÓW SPOŁECZNEGO PRZEKAZU

Sędzia Ewa CHAŁUBIŃSKA
Sędzia Barbara GODLEWSKA-MICHALAK
Sędzia Ryszard PĘK
Sędzia Ewa STRYCYŃSKA
Sędzia Małgorzata NIEZGÓDKA-MEDEK

Spis treści

I.	Konstytucyjne i ustawowe zadania Krajowej Rady Sądownictwa.	3-4
II.	Priorytetowe cele Krajowej Rady Sądownictwa.	4-25
	1. Dbłość o dobór najlepszych kandydatów do powołania na stanowiska sędziowskie i wyższe stanowiska sędziowskie.	4-6
	2. Udział w pracach nad stworzeniem nowego modelu sprawowania przez sądy wymiaru sprawiedliwości.	6-10
	3. Udział w pracach nad stworzeniem właściwego modelu kształcenia i doskonalenia zawodowego sędziów.	10-15
	4. Stanowiska KRS dotyczące przeprowadzanych w sądach kontroli i planowanej reorganizacji sądów.	15-17
	5. Występowanie do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności z Konstytucją aktów normatywnych w zakresie w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów.	17-22
	6. Podejmowanie działań dla spowodowania wzrostu wynagrodzeń sędziowskich.	23-25
III.	Opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów oraz projektów planów finansowych dla sądów powszechnych.	25-29
IV.	Sprawy z zakresu etyki zawodowej sędziów i spraw dyscyplinarnych.	29-34
V.	Sprawy z zakresu lustracji i wizytacji.	34
VI.	Rozpatrywanie skarg i wniosków.	34-35
VII.	Działalność Rady na arenie międzynarodowej.	35-36
VIII.	Uhonorowanie sędziów odchodzących w stan spoczynku.	37
IX.	Rada a środki społecznego przekazu.	37
X.	Postulaty Rady co do aktualnych problemów i potrzeb wymiaru sprawiedliwości.	37-39
XI.	Dane statystyczne.	40-44
XII.	Zestawienie uchwał, stanowisk i opinii Krajowej Rady Sądownictwa podjętych w 2009 roku udostępnionych na stronie internetowej www.krs.pl	45-50
XIII.	SKŁAD KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA, PREZYDIUM I KOMISJI	51-54